

SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND ONDERWIJS VO 22.03
HOOGVEEN MEPEL STEENWIJK

Ondersteuningsplan 2025-2029

OP WEG NAAR INCLUSIEVER ONDERWIJS

Voorwoord door de voorzitter

Voor je ligt het nieuwe ondersteuningsplan van samenwerkingsverband VO 22.03.

Na tien jaar passend onderwijs hebben we kritisch gekeken naar waar we nu staan en waar we naartoe willen. We zien dat onze ambities en doelstellingen rondom passend onderwijs nog niet voldoende zijn gerealiseerd. Daarom hebben alle schoolbesturen in 2023 besloten om, samen met het Instituut voor Inclusiever Onderwijs (IVIO), de route naar inclusiever onderwijs verder vorm te geven (hoofdstuk 3). Dit heeft geleid tot een herijking van onze missie en een concrete uitwerking van onze visie en kernwaarden (hoofdstuk 2).

Om deze ambities waar te maken, werken we met een helder kwaliteitskader waarin de verantwoordelijkheden van zowel het bureau van het samenwerkingsverband als het netwerk van scholen goed zijn vastgelegd. Op basis hiervan hebben we speerpunten uitgewerkt in programmalijnen, die de bouwstenen vormen van dit plan (hoofdstuk 4 en verder). De gestructureerde opbouw – van doelstellingen naar beoogde resultaten – helpt ons om cyclisch te werken en de implementatie zorgvuldig en stapsgewijs te laten verlopen.

We hebben er alle vertrouwen in dat dit plan bijdraagt aan goed onderwijs en passende ondersteuning voor iedere jongere in onze regio. Samen zetten we de volgende stap naar inclusiever onderwijs.

Ton Sebens

Voorzitter Dagelijks Bestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord door de voorzitter	2	5. Extra ondersteuning & specialistische ondersteuning	25
1. Inleiding	5	5.1. Extra ondersteuning binnen de reguliere scholen voor voortgezet onderwijs	25
1.1. Proces totstandkoming ondersteuningsplan 2025-2029	5	5.2. Specialistische ondersteuning	25
Dit is SWV VO 22.03	7	5.3. De stap vóór het aanvragen van een TLV	26
2. Over ons	8	5.4. Procedure aanvragen TLV	27
2.1. Missie, visie en kernwaarden	8	5.5. Van PO naar VO: uitgangspunten en procedure bij aanmelding	28
2.2. Onze regio in beeld	10	5.6. Procedure en beleid terugplaatsing van VSO/gespecialiseerd onderwijs naar VO	28
Startpunt & koers	14	5.7. Verantwoordelijkheden	29
3. Waar staan we nu & waar willen we naartoe	15	5.8. Doelstellingen	30
3.1. Terugblik op de afgelopen periode	15	6. Voorkomen van thuiszitters	31
3.2. Onze nieuwe koers: op weg naar inclusiever onderwijs	16	6.1. Preventie ter voorkomen van thuiszitters	31
3.3. Programmalijnen (speerpunten) voor 2025 - 2029	19	6.2. Gezamenlijke afspraken bij thuiszitters	31
Programmalijnen	20	6.3. Doorzettingsmacht	32
4. Basisondersteuning & zorgplicht	21	6.4. Trajectklassen	32
4.1. Basisondersteuning	21	6.5. Verantwoordelijkheden	32
4.2. Zorgplicht	22	6.6. Doelstellingen	33
4.3. Verantwoordelijkheden	22		
4.4. Doelstellingen	24		

7. Hoogbegaafdheid	34
7.1. Speerpunten hoogbegaafdheid	34
7.2. Doelstellingen	34
8. Samenwerking met ouders en ketenpartners	35
8.1. Samenwerking met ouders	35
8.2. Samenwerking met gemeenten	36
8.3. Samenwerking met primair onderwijs, cluster 1 & 2 en mbo-instellingen	38
8.4. Leren van en met elkaar	38
8.5. Verantwoordelijkheden	38
8.6. Doelstellingen	39
9. Organisatie, kwaliteit & financiën	40
9.1. Organisatie	40
9.2. Kwaliteit	42
9.3. Financiën	42
9.4. Planning- en controlcyclus	44
9.5. Doelstellingen	45

Bijlagen	46

Bijlage 1:	
Kwaliteitsbeleid	47

Bijlage 2:	
Links naar belangrijke documenten	69

Bijlage 3:	
Afkorting	70

1 Inleiding

In het ondersteuningsplan van een samenwerkingsverband staan de afspraken die de schoolbesturen in een regio maken over passend onderwijs en ondersteuning. Het ondersteuningsplan is een wettelijk verplicht document dat minimaal eens in de vier jaar wordt vastgesteld. Het geeft informatie over onder andere de basisondersteuning, de verwijzing naar het voortgezet speciaal onderwijs, de verdeling van budget en de beoogde resultaten.

1.1. Proces totstandkoming ondersteuningsplan 2025-2029

We hebben een zorgvuldig proces doorlopen om te komen tot dit nieuwe ondersteuningsplan. Allerlei betrokkenen vanuit het

samenwerkingsverband hebben hierbij een rol gespeeld. In de eerste plaats was er de betrokkenheid van de directeur, het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur vanuit de bestuurlijke lijn. Daarnaast hebben we gewerkt met een ontwikkelgroep die bestond uit een afvaardiging vanuit de verschillende subregio's. Ook de contactpersonen passend onderwijs en schooldirecties hebben input en feedback gegeven. Over het concept ondersteuningsplan is Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd met de betrokken gemeenten. Tot slot is het ter instemming voorgelegd aan de Ondersteuningsplanraad (OPR).

Het tijdspad zag er als volgt uit:

Activiteiten/besluiten

Data

Bijeenkomsten ontwikkelgroep

30 mei 2024, 21 juni 2024, 5 juli 2024, 13 september 2024

Voorlichting algemeen bestuur over de route naar een nieuw ondersteuningsplan

10 juni 2024

Diverse digitale feedbackrondes van de ontwikkelgroep, de werkgroep contactpersonen en de OPR over de evaluatie van de programmalijnen

Periode juni t/m september 2024

Vorbereidende gesprekken OOGO met ambtenaren gemeenten en SWV PO

september 2024

Bespreken concept ondersteuningsplan en programmalijnen met dagelijks bestuur, afstemmen agenda OOGO 14 oktober 2024	18 november 2024
Bespreken concept ondersteuningsplan en programmalijnen met algemeen en dagelijks bestuur, aanscherpen missie en visie	9 december 2024
Vorbereidend OOGO met wethouders en ambtenaren van de betrokken gemeenten, SWV PO en schoolbesturen VO en PO	14 oktober 2024
Verwerken regionale agenda en afspraken in concept ondersteuningsplan en programmalijnen	november 2024
Verschillende digitale feedbackrondes op concept ondersteuningsplan door de ontwikkelgroep, contactpersonen, schooldirecties, OPR, algemeen en dagelijks bestuur	oktober/november 2024 en januari 2025
Bespreking concept ondersteuningsplan met OPR	13 januari 2025
Voorgenomen besluit tot goedkeuring ondersteuningsplan door het dagelijks bestuur	27 januari 2025
Vaststellen concept ondersteuningsplan in algemeen bestuur	10 februari 2025
OOGO met gemeenten, SWV PO en schoolbesturen VO en PO	7 april 2025
Vaststelling door dagelijks bestuur	24 maart 2025
Goedkeuringsbesluit ondersteuningsplan door algemeen bestuur	7 april 2025
Instemmingsbesluit OPR op definitief ondersteuningsplan	14 april 2025
Verzenden definitieve ondersteuningsplan naar Inspectie van het onderwijs & SWV	22 april 2025

Dit is SWV VO 22.03

Startpunt & koers

Programmaliijnen

Bijlagen

Dit is SWV VO 22.03

2 Over ons

2.1. Missie, visie en kernwaarden

2.1.1. Missie: het wat

SWV VO 22.03 wil bereiken dat elke leerling toegang heeft tot een inclusieve(re) leer- en leefomgeving. Hiervoor werken we - besturen, scholen en andere betrokken professionals - samen met elkaar en met jeugdzorg en gemeenten.

Onze kerngedachte is dat de deelnemers van het samenwerkingsverband samen de verantwoordelijkheid hebben dat álle leerlingen in onze regio inclusiever onderwijs - lees: 'gewoon heel goed onderwijs' - krijgen. Dit vraagt van professionals en teams dat zij continu kritisch kijken naar de onderwijscontext en hoe zij deze kunnen aanpassen, om leerlingen tot leren te brengen. De schoolbesturen zijn samen verantwoordelijk voor de kwaliteit van en binnen het samenwerkingsverband. We leren allemaal van en met elkaar, ook met jeugdzorg en gemeenten.

2.1.2. Visie: het hoe

We realiseren onze missie door de volgende uitgangspunten te hanteren:

- De onderwijscontext van de leerling en zijn/haar onderwijsleersituatie (docent, groep en leerstof) stellen we centraal.
- De inzet van (de middelen van) het samenwerkingsverband dient eraan bij te dragen dat docenten en mentoren ervaren dat zij in

staat zijn, waar nodig ondersteund door anderen, alle leerlingen inclusiever onderwijs te bieden.

- Ouders worden als partner betrokken in de ontwikkeling van hun kind(eren).
- We werken via het principe 'lokaal waar het kan en regionaal waar het moet'. Inclusiever onderwijs vindt zoveel mogelijk thuisnabij plaats.
- Inclusiever onderwijs voeren we zoveel mogelijk uit in een reguliere setting, waardoor dit 'de standaard' wordt.
- Waar nodig worden speciale voorzieningen zoveel mogelijk op één plek geclusterd en geïntegreerd in het reguliere onderwijs. Ook zijn deze goed met het openbaar vervoer bereikbaar. Zo kunnen leerlingen die deze ondersteuningsbehoefte hebben binnen de regio van ons samenwerkingsverband blijven.
- Leerlingen en professionals kunnen flexibel gebruik maken van de expertise en ondersteuningsvoorzieningen van andere scholen binnen ons samenwerkingsverband.
- We werken intensief samen met gemeenten, gericht op de aansluiting van jeugdzorg en onderwijs.
- We hebben goede afspraken met het primair onderwijs en het mbo over de doorgaande (leer)lijn en een soepele overgang.
- Door het voorkomen van teveel overhead en bureaucratie komen middelen zoveel mogelijk terecht in de klas.
- We werken continu aan onze kwaliteit. We hebben zicht op relevante data en opbrengsten van het samenwerkingsverband en voeren hierover met elkaar het gesprek.

Onze visie sluit aan op de aanpak in het vastgestelde **Koersdocument Op weg naar inclusiever onderwijs** (pdf). Meer daarover lees je in **hoofdstuk 3.2**.

2.1.3. Kernwaarden

Onze kernwaarden vormen de basis, deze zijn typerend voor ons samenwerkingsverband. Dit zijn ze:

Onderwijscontext centraal

In ons samenwerkingsverband staat de onderwijscontext centraal, met als doel iedere jongere tot leren te brengen.

Vertrouwen als basis

We werken vanuit vertrouwen in de ontwikkelkracht van de leerling en de docent/professional.

Continu in ontwikkeling

We werken handelings- en opbrengstgericht. We willen - in dialoog - blijven leren van én met elkaar. Dat vraagt om een open en lerende houding van iedereen.

Ruimte en verantwoordelijkheid

Het eigenaarschap voor inclusiever onderwijs ligt bij de scholen en de schoolbesturen. Ze krijgen hierbij de ruimte om het onderwijs zo in te richten als bij de leerlingen past. Het (bureau van het) samenwerkingsverband heeft een ondersteunende rol.

Samenwerking op alle niveaus

Alleen door nauwe samenwerking tussen schoolbesturen, scholen, ouders en kernpartners kunnen we leerlingen een inclusievere, gezonde en veilige leef- en leeromgeving bieden.

Samen steeds beter

We werken continu aan het verbeteren van onze kwaliteit. Op een transparante manier leggen we verantwoording af aan elkaar binnen het samenwerkingsverband en naar de buitenwereld door middel van 'tellen en vertellen'.

Minimale overhead en bureaucratie

Het samenwerkingsverband is zo ingericht dat de beschikbare middelen optimaal kunnen worden ingezet op de scholen (schoolmodel). Voor het aanvragen van specialistische ondersteuning zijn processen zo ingericht dat dit niet leidt tot extra administratie.

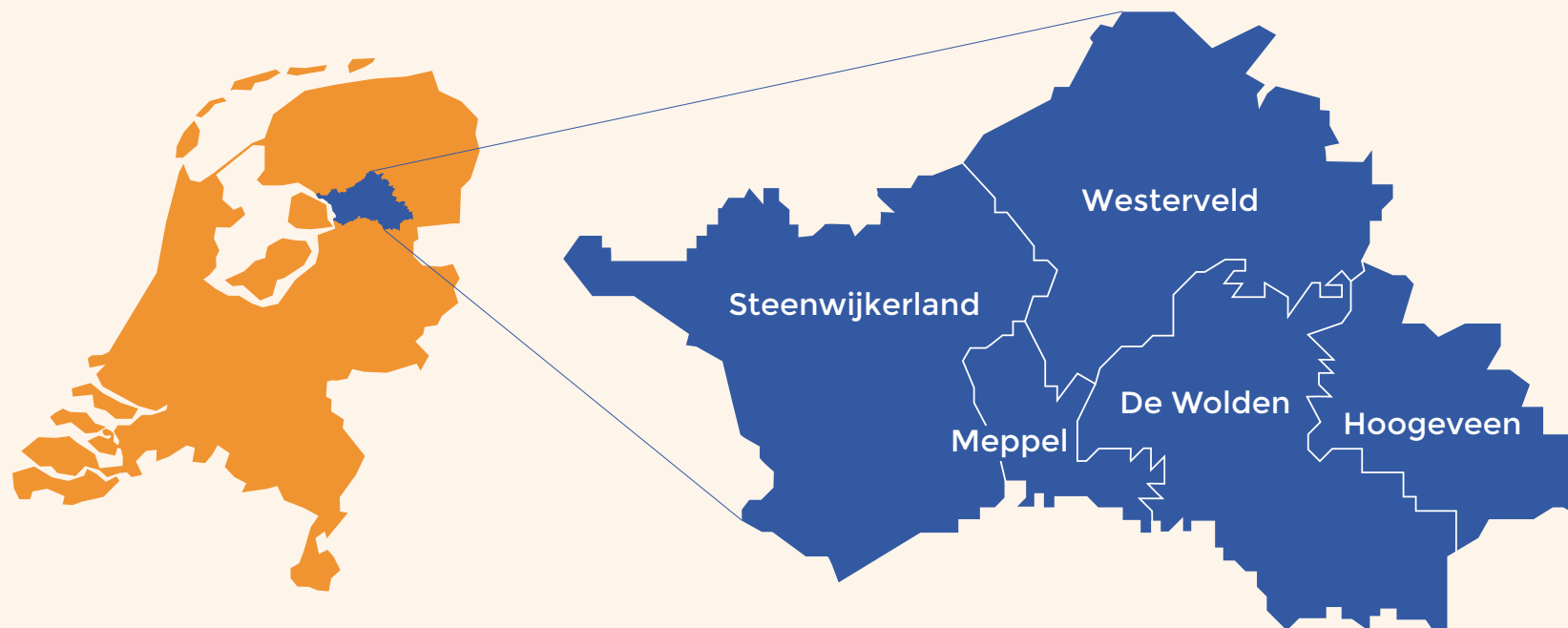

2.2. Onze regio in beeld

2.2.1. Werkgebied

De regio van SWV VO 22.03 bestaat uit drie grotere gemeenten (Steenwijk, Meppel en Hoogeveen), twee kleinere gemeenten (Westerveld en de Wolden) en een uitgestrekt plattelandsgebied. De onderwijsvoorzieningen concentreren zich in de grotere gemeenten.

2.2.2. De schoolbesturen en hun scholen

Het samenwerkingsverband telt 8 aangesloten schoolbesturen en 24 daarbij horende scholen. In de tabel hieronder zijn de relevante gegevens gecategoriseerd naar gemeente en in tweede instantie naar sector:

Bestuurs-nummer	Bestuur	BRIN	School	Onderwijssoort	Gemeente	Sector
Hoogeveen						
13737	Stichting Openbaar VO Hoogeveen (STOV OH)	06DT00	RSG Wolfsbos locatie De Meander	PrO	Hoogeveen	VO
		19IW00	RSG Wolfsbos	Vmbo (allen), havo, vwo	Hoogeveen	VO
41271	Stichting Roelof van Echten	02VA00	Roelof van Echten College	Havo, vwo (atheneum, gymnasium),	Hoogeveen	VO
		02VA01	Roelof van Echten College	Vmbo-bb, -kb en -tl, mavo, PrO	Hoogeveen	VO
41414	Stichting RENN4	00ZF11	De Atlas		Hoogeveen	VSO
		16QX01	De Windroos		Hoogeveen	VSO

Meppel

31108	Stichting DCTerra	25PW54	Terra Meppel VO	Vmbo groen	Meppel	VO
41636	Stichting Voortgezet Onderwijs Meppel en omstreken (VOMEIO)	25CL00	Stad & Esch Lyceum	Havo, vwo	Meppel	VO
		25CL01	Stad & Esch Beroepencollege	Vmbo (allen)	Meppel	VO
		25CL03	Stad & Esch Diever	Vmbo (allen), havo, vwo	Meppel	VO
		25CL04	Stad & Esch Eigen Weg	Vmbo/Havo	Meppel	VO/GO
		25CL05	Stad & Esch Taalschool Meppel De Welkomst	Nieuwkomers-onderwijs	Meppel	VO
		19TQ00	Stad & Esch Praktijkschool	PrO	Meppel	VO
		03XM00	CSG Dingstede	Vmbo tl, havo, vwo	Meppel	VO
43837	Stichting Gereformeerd Voortgezet Onderwijs Oost Nederland	17VS04	Greijdanus	Vmbo (allen), havo, vwo	Meppel	VO
41629	Stichting Promes	19SK00	Mackayschool voor ZML		Meppel	SO/VSO

Steenwijk

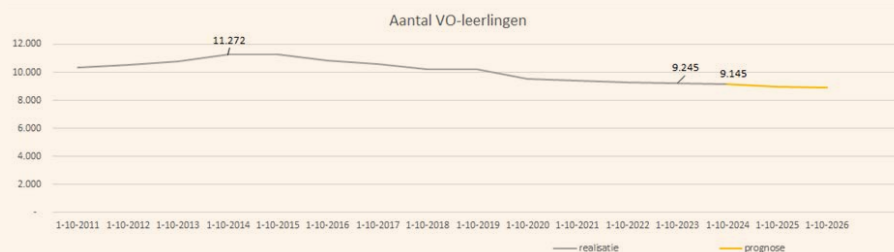
41295	Stichting SIMANT	23WU00	CSG Eekeringe	Vmbo (allen)	Steenwijk	VO
		16GZ00	RSG Tromp Meesters	Vmbo-kb, -tl	Steenwijk	VO
		16GZ01	RSG Tromp Meesters	Vmbo-tl, havo, vwo	Steenwijk	VO
		29VY00	Pro en Pro plus	PrO + gespecialiseerd PrO	Steenwijk	VO/GO
		16GZ03	Vmbo Plus	Gespecialiseerd Vmbo	Steenwijk	VO/GO

2.2.3. De regio in cijfers

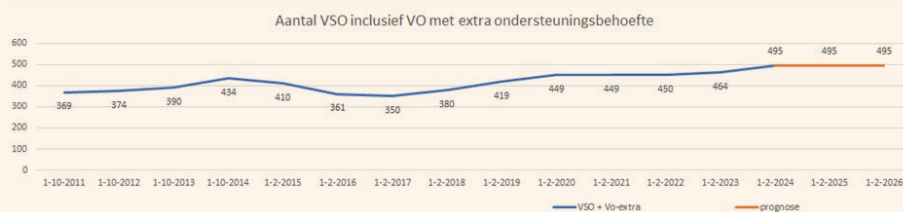
Sinds de start van passend onderwijs is het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband fors gedaald (zie grafiek 1).

Grafiek 1. Ontwikkeling totaal aantal leerlingen SWV VO 22.03

Aan het begin van passend onderwijs (in 2014) was er eveneens sprake van een daling van het aantal VSO-leerlingen. Sinds 2017 loopt dit op (zie grafiek 2). Met inbegrip van de aantallen op de teldatum 1-2-2024 zitten we op een verwijzingspercentage van 5,41% naar het VSO/gespecialiseerd onderwijs. Dit geeft meteen het grootste actiepunt weer voor onze regio.

Grafiek 2. Ontwikkeling aantal leerlingen VSO 2011-2024

Grafiek 3. Ontwikkeling deelname% VSO + leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte 2011-2024

Dit is SWV VO 22.03

Startpunt & koers

Programmalijnen

Bijlagen

Startpunt & koers

3 Waar staan we nu & waar willen we naartoe

In dit hoofdstuk blikken we terug op de afgelopen periode: wat hebben we bereikt? We evalueren de eerdere doelstellingen. Tevens kijken we vooruit: waar willen we naartoe?

3.1. Terugblik op de afgelopen periode

3.1.1. Werken volgens het vastgestelde kwaliteitskader

In de vorige planperiode 2021-2025 hebben we een kwaliteitskader ontwikkeld (zie [bijlage 1](#)). In dit kwaliteitskader zijn het kwaliteitsbeleid, de kwaliteitsactiviteiten en -rollen in samenhang met elkaar omschreven. Voor de systematiek van kwaliteitszorg en verantwoording binnen het samenwerkingsverband hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De kwaliteitszorg van de school is de verantwoordelijkheid van de school en haar bestuur.
- Bij de inrichting van de kwaliteitsactiviteiten bepalen we wat er centraal of decentraal wordt uitgevoerd.
- Hierbij zeggen we wat we doen en doen we wat we zeggen.
- Verantwoording door de scholen en kwaliteitszorg op samenwerkingsverbandniveau zijn verbonden processen.
- We communiceren over kwaliteit en samenwerking, zodat hierover besef en inzicht ontstaat. Dat is een voorwaarde voor mogelijke veranderingen.
- We zijn alert op signalen.
- We formuleren kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen en

bewaken of deze gerealiseerd worden.

- We monitoren de cijfers actief.
- Tegenover het ontvangen van middelen staat verantwoording over de rechtmatigheid en doelmatigheid van de ingezette middelen.

3.1.2. Evaluatie van het vorige ondersteuningsplan

In de afgelopen 4 schooljaren is gewerkt volgens het kwaliteitskader. In onze jaarplanning zijn de doelen en activiteiten vanuit de programmalijnen verwerkt en cyclisch opgevolgd.

Waarover zijn we tevreden?

- Ieder jaar evalueren de scholen de schoolondersteuningsprofielen (SOP's). Rond dit proces hebben we een kwalitatieve gesprekken-cyclus met rapportages opgebouwd.
- We hebben nog steeds thuiszitters, maar registreren deze centraal, op het niveau van het samenwerkingsverband. Bovendien zijn we zorgvuldig in de opvolging.
- We hebben een visitiekader voor het VO en VSO/GO opgesteld. Hiermee voert een geschoold visitatieteam 6 keer per schooljaar thematische visitaties uit.
- Er is een vakgroep (hoog)begaafdheid die de visie op en aanpak van (hoog)begaafdheid doorontwikkelt. Scholing en het uitwisselen van good practices staan daarbij centraal.

Waarover zijn we (nog) niet tevreden?

- De deelnamepercentages voor extra ondersteuning, VSO en

PrO, zijn circa 1,5% hoger dan het landelijk gemiddelde. Hiervan gaat ruim 30% van de leerlingen met extra ondersteuning naar VSO-voorzieningen buiten onze regio.

- We slagen er (nog) niet in de doelmatigheid van de inzet van onze middelen te verantwoorden.
- Als doelen niet gerealiseerd zijn, ontbreekt het aan evaluatie (de A (act) van de PDCA-cyclus).
- Een concrete werkagenda met alle gemeenten is voor verbetering vatbaar.

Evaluatie van de programmalijnen en wettelijke eisen

Voordat we startten met dit nieuwe ondersteuningsplan hebben we onze werkwijze en onze algemene kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen uit de programmalijnen geëvalueerd. De gehele evaluatie met adviezen en verbeterpunten is terug te vinden in de inhoudelijke kwartaalrapportage 2021-2024 ([zie link in bijlage](#)). Vervolgens hebben we alle doelen naast het [Programma van eisen voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden](#) van het Ministerie gelegd en geëvalueerd. Dit hebben we gedaan samen met het [Instituut voor Inclusiever Onderwijs](#) en dit heeft geleid tot adviezen. Deze gebundelde adviezen ([zie link in bijlage](#)) hebben we vervolgens weer verwerkt in de programmalijnen; een aantal doelen en acties zijn aangevuld of bijgesteld.

Samen met het koersdocument Op weg naar inclusiever onderwijs (zie [paragraaf 3.2](#)) vormen de programmalijnen de basis voor het nieuwe ondersteuningsplan.

3.2. Onze nieuwe koers: op weg naar inclusiever onderwijs

Binnen onze regio realiseren we onze ambities en doelstellingen rondom passend onderwijs onvoldoende. De verwijzingscijfers naar het gespecialiseerd onderwijs lopen op, we lopen tegen de grenzen aan van wat het gespecialiseerd onderwijs kan bieden en daardoor ontstaat scheefgroei in de verdeling van middelen. De lichte ondersteuning verdamppt door de behoefte aan steeds meer extra ondersteuning.

Dit willen we doorbreken. Daarom hebben alle schoolbesturen in 2023 met elkaar besloten om het Instituut voor Inclusiever Onderwijs (IVIO) in te schakelen om de route naar inclusiever onderwijs verder vorm te geven.

Onze nieuwe koers en de uitwerking daarvan is beschreven in het koersdocument '[Op weg naar inclusiever onderwijs](#)' (pdf) en bevat afspraken over het volgende:

“Scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband VO 22.03 realiseren in de periode van 2023 – 2035 inclusiever onderwijs. Elk jaar lukt het om een stap te maken richting inclusiever onderwijs. Om dit te doen kiezen de besturen voor een route waarin de besturen de kaders stellen en de richting afspreken, het samenwerkingsverband en de directies van de scholen de richting faciliteren en alle professionals binnen de scholen stappen zetten richting inclusie. De kernvraag van alle professionals, directies, bestuurders en het samenwerkingsverband is niet meer ‘wat of waarom’, maar ‘hoe’?”

3.2.1. Doelstelling en uitgangspunten

Het doel van 'Op weg naar inclusiever onderwijs' is dat alle professionals een helder beeld hebben van wat inclusiever onderwijs voor hen betekent en hoe zij dit kunnen realiseren. Ons uitgangspunt is dat inclusief onderwijs begint in de klas en binnen het team. We werken daarnaast vanuit de overtuiging dat inclusief onderwijs in de eerste plaats 'gewoon heel goed onderwijs' is. Dit vraagt van professionals dat zij continu kritisch kijken naar de onderwijscontext en hoe zij deze kunnen aanpassen, om leerlingen tot leren te brengen.

In het koersdocument beschrijven we wat de leidende uitgangspunten zijn die het kader vormen voor de ontwikkeling van inclusiever onderwijs. Deze sluiten naadloos aan op onze visie en op de doelen die centraal staan in dit ondersteuningsplan.

3.2.2 Werkwijze

Om inclusiever onderwijs te realiseren stellen we op twee niveaus een plan van aanpak op:

1. Op schoolniveau en bestuurlijk niveau, met afspraken tussen de bestuurders over wat er in de scholen gebeurt;
2. Op het niveau van het samenwerkingsverband, met afspraken over overkoepelende thema's.

De besturen hebben randvoorwaarden en acties afgesproken om de ontwikkeling te borgen.

Het proces dat we met elkaar binnen SWV VO 22.03 doorlopen sluit aan bij de thema's van de werkagenda 'Routekaart naar inclusief

onderwijs 2025', opgesteld door het Ministerie van OCW. Deze routekaart naar inclusiever onderwijs vraagt om te beginnen om een sterke basisondersteuning in alle scholen. Dat is de reden dat de versteviging van onze basisondersteuning dé prioriteit vormt de komende schooljaren (programmalijn 1). We doen dit met behulp van actie- en kwaliteitsonderzoek onder begeleiding van het IVIO. Het leren van elkaar, professionalisering en doorontwikkeling wordt vastgelegd in de school- en jaarplannen. We maken hierbij nadrukkelijk de koppeling tussen de schoolplannen en de programmalijnen van het samenwerkingsverband.

3.2.3. Voorwaarden en afspraken om de route naar inclusiever onderwijs te laten slagen

Leiderschap en verander mindset

Leiderschap van álle bestuurders en schoolleiders is cruciaal voor de visie op inclusiever onderwijs. Zij zijn het boegbeeld van de gewenste en noodzakelijke veranderingen. Door deze visie actief uit te dragen, inspireren en motiveren zij schoolteams om inclusiever onderwijs voor zoveel mogelijk leerlingen te realiseren.

Aanpassing kwaliteitsbeleid

In de kwaliteitscyclus komt de nadruk te liggen op Actie, de A van de PDCA-cyclus. Dit betekent concreet:

- benoemen van de te behalen resultaten;
- vaststellen van indicatoren om voortgang/resultaten te meten;
- data met elkaar uitwisselen en daarover met elkaar de dialoog aangaan;
- creëren van een veilig klimaat om over de prestaties op het gebied

van goed onderwijs met elkaar in dialoog te gaan waarbij het leren van en met elkaar centraal staat.

Facilitering en uitvoering van actie- en kwaliteitsonderzoek door de scholen

De individuele scholen voeren actie- en kwaliteitsonderzoeken uit. Die onderzoeken richten zich op de professionalisering van docenten

en het versterken van de basisondersteuning. Het doel dat we hiermee willen bereiken is dat meer leerlingen goed onderwijs en ondersteuning in de reguliere setting krijgen. Van het samenwerkingsverband wordt gevraagd om de plannen van individuele scholen met elkaar te verbinden en succesvolle werkwijzen (good practices) te delen.

Belangrijke uitgangspunten voor scholen

Natuurlijk zijn er grenzen aan de extra ondersteuningsmogelijkheden binnen het regulier voortgezet onderwijs, inclusief het praktijkonderwijs. Daarom blijft voortgezet speciaal onderwijs (VSO) in de regio nodig. Wel constateren we dat het samenwerkingsverband een deelnamepercentage heeft dat ongeveer 1,5% hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. We hebben dus 'iets te doen' in de weg naar inclusiever onderwijs.

Om deze stap te maken is het volgende nodig:

- Het uitgangspunt is dat leerlingen zoveel mogelijk instromen in het reguliere onderwijs. Toelating- en aanmeldingsprocessen worden daar ingericht en uitgevoerd. Op die manier beperken we onderinstroom bij voortgezet speciaal onderwijs. Een uitzondering zijn leerlingen met een ernstig meervoudige beperking (EMB) of leerlingen die duidelijk Zeer Moeilijk Lerend (ZML) zijn.
- De middelen die ingezet worden voor specialistische voorzieningen gaan zoveel mogelijk terug naar de basisondersteuning. Dit doen we door toe te werken naar

populatiebekostiging.

- Scholen maken zichtbaar hoe ze met hun onderwijsaanbod antwoord geven op de onderwijsbehoefte van de leerlingen en hoe ze daarvoor middelen inzetten. Doelmatig en rechtmatig dus.
- Als een leerling een toelaatbaarheidsverklaring krijgt voor het voortgezet speciaal onderwijs, gespecialiseerd onderwijs of een arrangement voor extra ondersteuning, is terugplaatsing naar het reguliere onderwijs het uitgangspunt. Scholen werken hier actief aan.

Bovenstaande uitgangspunten vragen nog een verdere uitwerking en formalisering. In het **Addendum** zijn hierover besluiten uitgewerkt. Het concretiseren van deze besluiten pakken we op vanaf schooljaar 2025-2026 met een definitieve realisatie in schooljaar 2026-2027.

Het gaat hier om een koerswijziging die goed gecommuniceerd moet worden naar professionals op de scholen. Deze communicatie krijgt onze aandacht.

3.3. Programmalijnen (speerpunten) voor 2025 - 2029

Om onze missie en visie te realiseren blijven we net als de afgelopen jaren werken aan 6 speerpunten, die we programmalijnen noemen:

1. Basisondersteuning & zorgplicht
2. Extra ondersteuning & specialistische ondersteuning
3. Voorkomen van thuiszitters
4. Hoogbegaafdheid
5. Samenwerking met ouders en partners
6. Organisatie, kwaliteit en financiën

Voor elke programmalijn hebben we doelen geformuleerd waar we de komende jaren met elkaar aan werken. In de volgende hoofdstukken gaan we inhoudelijk dieper in op de programmalijnen en die doelen. We beperken ons hierbij tot de kern van elke programmalijn. Een uitgebreide uitwerking van de programmalijnen, inclusief acties, indicatoren, planning, risico's en relatie met de begroting/financiën staat in een aparte bijlage die onlosmakelijk verbonden is met dit ondersteuningsplan (**zie link in bijlage**). Ieder jaar maken we een jaaragenda waarmee we cyclisch werken aan de doelen uit de programmalijnen.

Programmalijnen

4 Basisondersteuning & zorgplicht

4.1. Basisondersteuning

Met ons samenwerkingsverband willen we – samen met jeugdzorg en gemeenten - bereiken dat elke jongere die (extra) ondersteuning nodig heeft thuisnabij, inclusiever en goed onderwijs krijgt. Om dit te realiseren kijken de onderwijsteams/professionals van scholen continu kritisch naar de onderwijscontext en hoe zij deze kunnen aanpassen, om leerlingen tot leren te brengen. De meeste activiteiten zijn ingebed in de organisatie- en ondersteuningsstructuur van alle scholen, zoals het begeleidingsaanbod binnen of naast de reguliere lessen.

Onze nieuwe koers, naar inclusiever onderwijs, vraagt om de stap te maken naar de docenten. Wat vragen leerlingen van hen? En welke ondersteuning hebben docenten en teams nodig om de basisondersteuning te kunnen versterken? Kortom: de kwaliteit van de professional en de rol van de mentor komen meer centraal te staan. Deze zijn bepalend voor de basisondersteuning.

4.1.1. De landelijke norm basisondersteuning

We sluiten met ons SWV aan bij het advies voor de landelijke norm basisondersteuning. Deze kent de volgende definitie: “Basisondersteuning gaat om beleid, kennis en verschillende vormen van ondersteuning (preventief, curatief en kleine aanpassingen). De school bepaalt zelf welke vorm van ondersteuning wordt geboden. De ondersteuningsbehoefte van de leerling is hierbij bepalend. Dit betekent dat, als er voor een ondersteuningsbehoefte verschillende

passende alternatieven zijn, de school kiest welk alternatief wordt ingezet.” De scholen werken er actief aan om extra ondersteuning zoveel mogelijk normaal te maken en ervoor te zorgen dat die ondersteuning echt helpt.

In de huidige landelijke norm voor basisondersteuning zijn drie ondersteuningsgebieden uitgewerkt: lees- en spellingproblemen en dyslexie, (hoog)begaafdheid en taak- en werkgedrag. De basisondersteuning is niet beperkt tot deze ondersteuningsgebieden. In de toekomst wordt de norm mogelijk uitgebreid met andere ondersteuningsgebieden, zoals rekenproblemen en dyscalculie, leerproblemen en of sociale en emotionele problemen.

4.1.2. De basisondersteuning versterken

De schoolbesturen ontvangen middelen van het samenwerkingsverband om de basisondersteuning in de scholen op peil te houden. Onze nieuwe koers vereist dat scholen meer/beter zicht hebben op hun leerlingenpopulatie en daar hun onderwijsaanbod op afstemmen.

Om deze stap te maken is het volgende nodig (zie ook 3.2.3):

- Het uitgangspunt is dat leerlingen zoveel mogelijk instromen in het reguliere onderwijs. Toelating- en aanmeldingsprocessen worden daar ingericht en uitgevoerd. Op die manier beperken we onderinstroom bij voortgezet speciaal onderwijs. Een uitzondering zijn leerlingen met een ernstig meervoudige beperking (EMB) of

leerlingen die duidelijk Zeer Moeilijk Lerend (ZML) zijn.

- De middelen die ingezet worden voor specialistische voorzieningen gaan zoveel mogelijk terug naar de basisondersteuning. Dit doen we door toe te werken naar populatiebesteding.
- Scholen maken zichtbaar hoe ze met hun onderwijsaanbod antwoord geven op de onderwijsbehoefte van de leerlingen en hoe ze daarvoor middelen inzetten. Doelmatig en rechtmatig dus.
- Als een leerling een toelaatbaarheidsverklaring krijgt voor het voortgezet speciaal onderwijs, gespecialiseerd onderwijs of een arrangement voor extra ondersteuning, is terugplaatsing naar het reguliere onderwijs het uitgangspunt. Scholen werken hier actief aan.

4.2. Zorgplicht

Ouders melden hun kind aan op een school voor voortgezet onderwijs. Deze school krijgt de zorgplicht. Een voorwaarde is dat de ouders de grondslag van de school respecteren/onderschrijven. Bij aanmelding op meerdere scholen moeten ouders doorgeven bij welke school hun kind nog meer is aangemeld. In zo'n geval kan na overleg met de ouders één school worden aangewezen die de zorgplicht krijgt.

Scholen moeten deze zorgplicht vervullen voor alle leerlingen die (extra) ondersteuning nodig hebben. Een school kan een leerling die extra ondersteuning nodig heeft niet zomaar weigeren. Dit kan pas nadat het bevoegd gezag er - na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de SOP's van de betrokken scholen - voor gezorgd heeft dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Dit geldt ook voor

leerlingen die al op een school zitten. De resultaatverplichting voor de zorgplicht ligt bij het schoolbestuur. Het samenwerkingsverband kan wel een bemiddelende rol vervullen, door bijvoorbeeld (tijdelijk) extra ondersteuning aan te bieden.

4.3. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid schoolbesturen

- De schoolbesturen en hun scholen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en de kwaliteit van de basiskwaliteit en basisondersteuning.
- De scholen nemen het niveau van basisondersteuning op in het schoolondersteuningsprofiel (SOP).
- Het SOP wordt jaarlijks geactualiseerd middels een zelfevaluatie in het programma van Perspectief op School (POS).
- Scholen zetten op basis van analyse en evaluatie (actie- en kwaliteitsonderzoek) van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen gerichte acties in om hun (basis)ondersteuning verder te versterken.
- Scholen beschrijven deze speerpunten, doelen en acties jaarlijks in een schoolplan. Het invlechten van de programmalijnen van het SWV en het koersdocument 'Op weg naar inclusiever onderwijs' in de schoolplannen vormt een volgende stap op weg naar inclusiever onderwijs in de regio.
- Scholen bespreken het SOP jaarlijks met het team en de MR en publiceren het op de website van de school. Alle SOP's worden ook aangeleverd bij het SWV.
- Scholen nemen deel aan de visitaties van het SWV.
- Vanaf 2026 is er een gezamenlijke feedback-dag waar de

doelmatige en rechtmatige inzet van de ontvangen middelen (basis)ondersteuning verantwoord wordt.

- Schoolbesturen zorgen samen met hun scholen voor het naleven van de zorgplicht. Ook als een kind al op een andere school staat ingeschreven en zich op school aanmeldt.
- Bij het onderzoek naar de ondersteuningsmogelijkheden van de school worden ook de mogelijkheden tot ondersteuning of financiering vanuit het schoolbestuur en het SWV betrokken.

Verantwoordelijkheid samenwerkingsverband

- Het SWV heeft (het niveau van) de basisondersteuning van het SWV in beeld. Hierdoor heeft het SWV zicht op het dekkend netwerk. Het SWV gebruikt hiervoor de informatie uit de zelfevaluatie die scholen doen.
- Eens per 4 jaar bezoekt het SWV elke school voor een visitatie. Mogelijke thema's daarbij zijn de kwaliteit van de basisondersteuning, signalering en preventie, beleid hoogbegaafdheid, etc.
- Het SWV publiceert de SOP's op haar website.
- In de jaarlijkse schoolbestuursspiegelgesprekken tussen de schoolbesturen/schooldirecteuren/ondersteuningscoördinatoren en de directeur-bestuurder van het SWV wordt het niveau van basisondersteuning besproken.
- Het SWV rapporteert in de kwartaalrapportages over de ontwikkeling, actualisatie en kwaliteit van de basisondersteuning op de scholen
- Het SWV vraagt elk jaar aan de schoolbesturen hoe zij de middelen voor de basisondersteuning inzetten. Hiervoor gebruikt het SWV een vastgesteld format. Het doel is in beeld te brengen of de middelen doelmatig en rechtmatig in worden gezet.
- Het SWV kan op verzoek van een school of ouders ondersteuning bieden bij het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van een jongere en het bieden van een passende onderwijsplek.

4.4. Doelstellingen

- De school voldoet minimaal aan het landelijk vastgestelde niveau van basisondersteuning met daarin de ondersteuning voor alle leerlingen.
- De school beschikt over een vastgesteld SOP.
  - Het SOP wordt elk jaar officieel vastgesteld en (indien nodig) aangepast.
  - Het SWV faciliteert de vormgeving van de SOP's via Perspectief op School (POS).
  - Jaarlijks worden via POS de actuele wijzigingen doorgegeven, zodat er een actueel overzicht is van het dekkend aanbod op scholen.
  - Het SOP wordt gepubliceerd op de website van de school en het SWV en/of de schoolgids.
  - Scholen vullen jaarlijks de zelfevaluatie in.
- Scholen vallen onder het basistoezicht van de Inspectie.
- Scholen voldoen aan de wettelijke zorgplicht.
- Scholen brengen de oudertevredenheid in kaart.
- Scholen werken eens per vier jaar mee aan een visitatie vanuit het SWV.
- Schoolbesturen verantwoorden de doelmatige en rechtmatige inzet van de middelen basisondersteuning die zij via het SWV ontvangen hebben.

(Dit doen ze met een vastgesteld format waarin activiteiten, aantal leerlingen, resultaten, effectiviteit/tevredenheid bij school/ouders/leerling, evaluatie en bijstelling zijn opgenomen. Voor de ordening van activiteiten wordt in het format gebruik gemaakt van ondersteuningsniveaus.)

- Scholen presenteren en verantwoorden de gerealiseerde doelen en good practices naar elkaar in een jaarlijkse centrale bijeenkomst.
- Het SWV informeert scholen en besturen actief.

Een uitgebreide uitwerking van deze programmalijn, inclusief acties, indicatoren, meetinstrumenten, risico's en beheersmaatregelen én de relatie tot de begroting (financiële paragraaf) is te vinden in het document Programmalijnen ([zie link in bijlage](#)).

5 Extra ondersteuning & specialistische ondersteuning

Het samenwerkingsverband heeft als doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen te realiseren, binnen en tussen de scholen. We noemen dit ook wel een dekkend netwerk/aanbod. Leerlingen moeten een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. Dat begint met goede basisondersteuning door elke school ([hoofdstuk 4](#)). Sommige leerlingen hebben een ondersteuningsbehoefte die de basisondersteuning overstijgt. Voor hen is er extra of specialistische ondersteuning.

De uitgangspunten die belangrijk zijn in onze route naar inclusiever onderwijs staan in [3.2.3](#).

5.1. Extra ondersteuning binnen de reguliere scholen voor voortgezet onderwijs

In ons samenwerkingsverband is gekozen voor het schoolmodel. Dit betekent dat de scholen zelf de extra ondersteuning inrichten met de middelen die zij hiervoor van het SWV ontvangen. Dit is inclusief het aanbod voor het vroegere leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). In 2024 is besloten Opting out toe te passen waarbij de kwaliteitsafsprake is gemaakt deze leerlingen blijvend te volgen. De extra ondersteuning kan ook zijn op een specifiek gebied dat de basisondersteuning overstijgt. Denk aan leer- of gedragsproblemen, een taalontwikkelingsstoornis, hoogbegaafdheid of op een specifieke schoolprofilering.

5.2. Specialistische ondersteuning

Een aantal jongeren heeft behoefte aan meer structurele begeleiding dan de basis- en extra ondersteuning in de reguliere scholen. Deze ondersteuning kan worden geboden in de volgende specialistische voorzieningen:

- Het Praktijkonderwijs (PrO)
- Het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en gespecialiseerd onderwijs
- Aanbod op maat met jeugdhulp (zie paragraaf 5.2.1 hieronder)

In ons SWV ondersteunen we leerlingen die specialistische ondersteuning nodig hebben zoveel mogelijk binnen de regio van het SWV. Er zijn geen wachtlijsten. Het SWV heeft de actuele leerlingstromen in beeld en rapporteert hierover aan het bestuur en de toezichthouder middels de kwartaalrapportages.

5.2.1. Voorzieningen voor specifieke doelgroepen

In sommige gevallen kan het voorkomen dat er voor specifieke ondersteuningsbehoeften geen aanbod is binnen het VSO. Voor deze specifieke doelgroepen waarvoor het aanbod niet dekkend is, wordt een aanbod op maat gecreëerd, veelal in samenwerking met (preventieve) jeugdhulp. Het SWV ontwikkelt dit aanbod samen met het VSO/gespecialiseerd onderwijs en de betrokken gemeenten. Hiervoor worden op maat additionele middelen beschikbaar gesteld

vanuit het budget van het SWV. Deze middelen worden beschikbaar gesteld in de frictiepot voor calamiteiten.

5.3. De stap vóór het aanvragen van een TLV

Elke school werkt handelingsgericht aan de basisondersteuning. Als de school constateert dat de geboden basisondersteuning onvoldoende aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling, bespreekt de school dit met de ouders en de leerling. De leerling wordt vervolgens besproken met de Commissie van Begeleiding (CvB). Deze heet ook wel het Ondersteunings Advies Team (OAT).

Ondersteunings Advies Team (OAT)

Het OAT is een commissie van deskundigen op de schoollocatie die verantwoordelijk is voor het samenstellen van passende ondersteuning voor een leerling. Deze commissie bestaat uit (een) orthopedago(o)g(en/) gedragsdeskundige(n) en uit deskundigen op pedagogisch-didactisch terrein, vaak onder voorzitterschap van een ondersteuningscoördinator. Zij beoordelen de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de mogelijkheden die de school kan bieden. Het OAT formuleert handelingsadviezen en adviseert de school over hoe middelen het best ingezet kunnen worden om de leerling, docenten en/of het team het best te ondersteunen.

Vier opties

De CvB/OAT kan vier adviezen geven:

1. (Extra) ondersteuning is niet nodig.

Er kan worden volstaan met handelingsadviezen of kortdurende inzet van een vorm van begeleiding of training binnen de basisondersteuning.

2. Extra ondersteuning in de school is nodig.

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, stelt de school een OPP op met een handelingsdeel. De school bespreekt dit met de leerling en ouders (op overeenstemming gericht overleg). De extra ondersteuning wordt uitgevoerd en geëvalueerd.

3. Een andere reguliere school is beter passend.

Soms is het aanbod van de school onvoldoende passend bij de leerling. Vanuit de zorgplicht wordt onderzocht of een andere reguliere school de ondersteuning wel kan bieden.

4. Praktijkonderwijs of VSO/gespecialiseerd onderwijs is het best passend.

Als het echt niet lukt om met basis- en extra ondersteuning tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling, dan kan de school een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring voor PrO of VSO/gespecialiseerd onderwijs indienen. Voorwaarde hiervoor is dat de school een OPP heeft opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Ook zijn ouders en de leerling zelf hierbij altijd betrokken. (zie hoofdstuk 5.4)

5.4. Procedure aanvragen TLV

Voor de aanvraag van een TLV voor het PrO of VSO/gespecialiseerd onderwijs is een effectieve procedure ingericht. Hieronder worden de stappen beschreven die gevolgd moeten worden van aanvraag tot en met toekenning van de TLV. De criteria die hierbij gehanteerd worden zijn te vinden op onze website.

Stap 1 – de school maakt een dossier en doet een aanvraag

De school stelt het dossier samen. Dit dossier bestaat uit de volgende zaken:

- Het aanvraagformulier voor de TLV inclusief de zienswijze van school, ouders en leerling.
- Een actueel geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP).

Beide documenten moeten volledig afgestemd, ingevuld en ondertekend zijn door de school, ouder(s)/verzorger(s) en de leerling.

- Indien aanwezig worden ook relevante (max. 2 jaar oud) onderzoeksverslagen toegevoegd.

De totstandkoming van de aanvraag is altijd een gezamenlijk proces: school, ouders en leerling zijn hierbij betrokken.

Stap 2 – onafhankelijk deskundigen beoordelen de aanvraag

Het samenwerkingsverband beoordeelt het dossier. Twee onafhankelijk deskundigen beoordelen het dossier/de aanvraag en schrijven een deskundigenadvies. Deze deskundigen zijn een orthopedagoog of psycholoog en een tweede deskundige. Dit kan bijvoorbeeld een kinder- of jeugdpsycholoog, pedagoog, ondersteuningscoördinator of gedragsdeskundige zijn.

Stap 3 – de CAT bespreekt de aanvraag en geeft een advies

De leerling wordt besproken in de Commissie van Advisering en Toewijzing (CAT) van het SWV. Deze commissie is verantwoordelijk voor de toekenning of afwijzing van TLV-aanvragen. Deze commissie bestaat uit de twee onafhankelijke deskundigen (zie stap 2) en vier gedragsdeskundige(n)/deskundigen op pedagogisch-didactisch terrein uit de verschillende geledingen van het V(S)O. De Commissie van Advisering en Toewijzing geeft een advies over het wel of niet afgeven van de TLV, de looptijd van de TLV en de bekostigingscategorie waarop de TLV betrekking heeft.

Stap 4 – de directeur-bestuurder besluit of de aanvraag TLV toegekend of afgewezen wordt

De directeur-bestuurder van het SWV neemt een besluit over de daadwerkelijke afgifte van de TLV.

Als de aanvraag wordt afgewezen heeft de verwijzende school de (zorg)plicht om een passend aanbod te verzorgen.

Stap 5 – de school meldt de leerling aan bij Pro/VSO

Met de toegekende TLV kan de leerling worden aangemeld bij het PrO of VSO/gespecialiseerd onderwijs. Om thuiszitten te voorkomen, blijft het bestuur van de school waar de leerling staat ingeschreven verantwoordelijk tot een plaatsing op een volgende school een feit is. De TLV wordt geregistreerd in de administratie van het SWV.

5.5. Van PO naar VO: uitgangspunten en procedure bij aanmelding

Ouders melden hun kind aan bij een school voor voortgezet onderwijs. Die school krijgt zorgplicht (zie [paragraaf 4.2](#)).

Zoals eerder omschreven (zie [paragraaf 3.2.3](#)) gaan we werken volgens het uitgangspunt dat leerlingen zoveel mogelijk instromen in het reguliere onderwijs, ook als zij specifieke ondersteuningsbehoeften hebben (uitgezonderd EMB en duidelijke ZML). Dit uitgangspunt vraagt nog een verdere uitwerking en formalisering. We hopen deze met ingang van schooljaar 2026-2027 te realiseren. Tot dan werken we met elkaar wel al zoveel mogelijk naar de geest van deze uitgangspunten.

5.6. Procedure en beleid terugplaatsing van VSO/ gespecialiseerd onderwijs naar VO

Het samenwerkingsverband streeft ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen onderwijs volgen op een reguliere school. Daarom is plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) of gespecialiseerd onderwijs, waar mogelijk, tijdelijk. Twee keer per jaar, in november en april, overleggen vertegenwoordigers van de Commissie van Begeleiding en ondersteuningscoördinatoren over leerlingen die mogelijk kunnen overstappen en over leerlingen van wie de TLV afloopt.

Samen met een reguliere VO-school, die de voorkeur van ouders heeft, wordt de situatie van de leerling geëvalueerd. De Commissie van Begeleiding (CvB) of het Ondersteunings Advies Team (OAT) van die school beoordeelt of terugplaatsing haalbaar is of dat een verlenging van de TLV nodig is. De CvB/OAT neemt hierover een

besluit. Als blijkt dat terugkeer naar regulier onderwijs mogelijk is, stelt de VSO- of gespecialiseerd onderwijs school in nauwe samenwerking met de ouders een terugplaatsingsplan op.

5.7. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid schoolbesturen

- Inrichten van het extra ondersteuningsaanbod (inclusief voormalig LWOO) met behulp van de middelen van het SWV. Op 12 februari 2024 heeft het bestuur besloten over te gaan op **opting out** en heeft hierover bijbehorende **procedure** afspraken opgesteld en afgestemd met de PO scholen.
- Presenteren en verantwoorden van de extra ondersteuning op de gezamenlijke feedbackdag. Daar wordt het leren van elkaar verder gestimuleerd.
- In de bestuurlijke overleggen van het SWV stemmen de scholen het extra aanbod op elkaar af.
- Verantwoorden van de middelen van het SWV voor de extra ondersteuning.
- Toezien op de kwaliteit van het extra ondersteuningsaanbod.

Bij aanvragen TLV:

- Scholen stellen tijdig een OPP op en vragen instemming van ouders en leerling op het handelingsdeel.
- Scholen verzorgen een tijdige en complete aanvraag van een TLV bij de CAT.

Verantwoordelijkheid samenwerkingsverband

- Zicht hebben en houden op het dekkend aanbod en de spreiding van de extra ondersteuning op de reguliere scholen. Hiervoor worden de SOP's, de bestuurlijke overleggen en spiegelgesprekken gebruikt.

- Toekennen van middelen voor extra ondersteuning en voormalig LWOO. Zie ook de **procedure voormalige lwoo aanwijzingen in relatie tot opting out** en het unanieme **besluit opting out**.
- Zicht houden op leerlingenstromen, wachtlijsten, etc.
- Organiseren/faciliteren van kennisdeling tussen de scholen, zodat expertise verspreid wordt binnen de regio.
- Het SWV draagt zorg voor een efficiënte inrichting en jaarlijkse evaluatie van de CAT.
- Bij TLV-aanvragen wordt het wettelijk verplichte deskundigenadvies nauwkeurig uitgevoerd.
- Het SWV is verantwoordelijk voor de toekenning en administratie van TLV's.
- Het SWV heeft zicht op de leerlingenstromen PrO en VSO. Hier rapporteert het SWV elk kwartaal over in de bestuursvergaderingen, inclusief een overzicht van de verwijzingen per schoolbestuur.
- Het SWV is verantwoordelijk voor het inrichten en bekostigen van gespecialiseerde onderwijs jeugdhulp arrangementen.

5.8. Doelstellingen

- Scholen bieden naast de basisondersteuning een extra ondersteuningsaanbod aan voor het voormalige LWOO.
- Het extra ondersteuningsaanbod staat beschreven in het SOP. We gebruiken daarvoor de ondersteuningsniveaus als ordenings-systeem voor de scholen.
- Scholen geven elk jaar in oktober een update van het extra ondersteuningsaanbod via een vragenlijst in Perspectief op School. Deze lijst wordt jaarlijks herzien.
- Er zijn geen wachtlijsten voor het VSO en PrO.
- Actuele leerlingenstromen zijn in beeld.
  - De processen rondom de ondersteuning en aanmelding verleggen we via sturing op de onderinstroom. Alle leerlingen, behalve EMB en ZML, worden aangemeld bij het reguliere VO en daar zoveel mogelijk toegelaten.
  - Zoveel mogelijk leerlingen gaan binnen de regio van het SWV naar het VSO.
*Noot: hier werken we naartoe richting schooljaar 2026-2027.
Zie toelichting in [paragraaf 3.2.3](#).*
- Het deelnamepercentage PrO is niet hoger dan landelijk gemiddeld.
- Het deelnamepercentage VSO is niet hoger dan landelijk gemiddeld.
- Het SWV heeft een dekkend aanbod voor leerlingen.
- De procedure voor het aanvragen van een TLV is effectief.
- De procedure voor de aanvraag van een TLV wordt jaarlijks geëvalueerd.

- Scholen verantwoorden zich over de doelmatige en rechtmatige inzet van de middelen die zij inzetten voor (extra) ondersteuning.
- Schoolbesturen presenteren en verantwoorden de gerealiseerde doelen en good practices aan elkaar in een jaarlijkse centrale bijeenkomst, om zo te leren van en met elkaar.
- Wanneer er sprake is van extra ondersteuning wordt een OPP opgesteld door de scholen en geregistreerd in ROD.
- Er is een integraal aanbod tussen onderwijs en (preventieve) jeugdhulp voor specifieke doelgroepen.

Een uitgebreide uitwerking van deze programmalijn, inclusief acties, indicatoren, meetinstrumenten, risico's en beheersmaatregelen én de relatie tot de begroting (financiële paragraaf) is te vinden in het document Programmalijnen ([zie link in bijlage](#)).

6 Voorkomen van thuiszitters

Het samenwerkingsverband heeft de verantwoordelijkheid dat alle jongeren een passende onderwijsplek hebben binnen het SWV en dat er geen thuiszitters zijn. In samenwerking met de scholen heeft het SWV alle (dreigende) thuiszitters in beeld en voert actief beleid om deze jongeren te begeleiden naar een passende onderwijsplek.

Definitie thuiszitters

Er is sprake van 'thuiszitten' wanneer een leerplichtige jongere vier weken of langer ongeoorloofd verzuimt, en dus niet naar school gaat. Het SWV volgt de landelijke definitie van thuiszitters, zoals de Inspectie van het Onderwijs deze hanteert.

6.1. Preventie ter voorkomen van thuiszitters

Verzuim en niet naar gaan school is nog geen thuiszitten, maar duidt vaak wel op een toekomstige thuiszitter. Wij werken preventief. Scholen doen er alles aan om thuiszitten te voorkomen, eventueel met ondersteuning van het SWV en Leerplicht. Zo wordt er gebruik gemaakt van preventieve programma's als M@zzel. Het SWV ondersteunt bij het vinden van een passende plek voor jongeren die (dreigen) thuis te zitten. Alle scholen kunnen beschikken over trajectklassen en andere voorzieningen om jongeren die dreigen thuis te komen zitten op te kunnen vangen.

De scholen en het SWV hebben de registratie op orde. Het SWV verzorgt in samenwerking met de scholen de registratie van de thuiszitters en levert deze per kwartaal aan bij de Onderwijsinspectie.

6.2. Gezamenlijke afspraken bij thuiszitters

Mocht er onverhoopt toch een leerling thuis komen te zitten dan gelden de volgende afspraken in ons SWV:

- De school voor VO of VSO/gespecialiseerd onderwijs blijft verantwoordelijk voor een thuiszittende leerling. Deze zet de benodigde zorg in op basis van de middelen die de school van het SWV ontvangen heeft. Het SWV kan hierbij ondersteunen.
- De school meldt de thuiszittende leerling bij het SWV en Leerplicht.
- Er is altijd één plan en één verantwoordelijke voor de begeleiding van een thuiszittende leerling. De ouders zijn daarbij betrokken.
- Er is altijd samenwerking tussen de school, het SWV en de woongemeente (leerplicht) van de leerling. Zo blijven leerlingen in beeld. Samen maken we afspraken over de planning en wie waarvoor verantwoordelijk is. Een aanbod is gedaan en geformaliseerd.
- Het doel is dat de leerling zo spoedig mogelijk weer naar school gaat, uiterlijk binnen één maand na melding door de school bij het SWV.
- De regie ligt primair bij de school.
- Door middel van de doorzettingsmacht (zie paragraaf 6.3 en de bijlage 'Afspraken met gemeenten') hebben het SWV en de gemeenten bindende afspraken gemaakt om, bij stagnerende besluitvorming, één partij, commissie of functionaris de bevoegdheid te geven en – binnen gestelde kaders – te bepalen welke school of instelling verplicht is om dit kind een passende

onderwijs- of zorgplek te bieden. Op die manier valt geen enkel kind tussen wal en schip.

6.3. Doorzettingsmacht

Het Thuiszitterspact is in het leven geroepen met als doel dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zit zonder passend aanbod. Doorzettingsmacht is een onderdeel van dit Thuiszitterspact. In het organiseren van doorzettingsmacht zijn sturing en ondersteuning onlosmakelijk met elkaar verbonden bij de uitvoering van de zorgplicht passend onderwijs. Idealiter is doorzettingsmacht niet nodig, omdat wij in ons SWV in het kader van passend onderwijs effectieve afspraken hebben gemaakt en de route van de preventieve aanpak hebben vastgelegd. Worden deze afspraken onverhoopt niet nagekomen, dan spreken partijen elkaar daarop aan en wordt in overleg met de ouders (en waar mogelijk met de jongere) een passend aanbod voor de jongere bepaald. In dit geval spreken we van 'doorzettingskracht': partijen - inclusief ouders - vinden in overleg een oplossing waar alle partijen zich aan houden. Alleen als de doorzettingskracht faalt, is doorzettingsmacht aan de orde. De procedure voor doorzettingsmacht is per gemeente beschreven.

Indien er voor een leerling een vrijstelling 5 onder A* wordt aangevraagd bij een gemeente, dan is het SWV betrokken bij de beslissing over de afgifte van deze vrijstelling. Het SWV brengt in beeld of er daadwerkelijk geen onderwijsplek beschikbaar is, al dan niet in combinatie met jeugdhulp.

* Vrijstelling 5 onder a van de leerplicht gaat om een vrijstelling als de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten.

6.4. Trajectklassen

In onze regio hebben we drie centrale voorzieningen ingericht voor leerlingen uit het SWV:

- De trajectklas in Eigen Weg in Meppel
- Het Tijn in het VMBO plus te Steenwijk
- De Zorgklas in de Atlas te Hoogeveen

De doelgroep bestaat uit jongeren bij wie er sprake is van langdurig schoolverzuim en die hierdoor zijn vastgelopen binnen het onderwijs. Vaak is thuiszitten het gevolg van psychische problematiek en/of gedragsproblemen. Er is in de meeste gevallen sprake van schoolweigering en/of schoolangst. Op elk van de genoemde locaties is ruimte voor ongeveer 12 leerlingen. Het SWV bekostigt deze individuele maatwerktrajecten middels een TLV.

6.5. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid schoolbesturen

- Voeren van preventief verzuimbeleid om thuiszitten te voorkomen. Schoolbesturen, directies, zorgcoördinatoren en SWV verzorgen samen met de GGD en leerplicht actieve voorlichting en scholing voor docenten en mentoren.
- Alle scholen hebben een verzuimcoördinator of een medewerker die deze taak vervult.
- Registratie van verzuim en thuiszitters.
- Meldplicht bij leerplicht en SWV bij (dreigende) thuiszitters.
- Tijdig aanvragen van ondersteuning bij het SWV en leerplicht.
- Afspraken over en uitvoering van trajectklassen.
- Conformereren aan de afspraken in het thuiszitterspact inclusief doorzettingsmacht en hiernaar handelen.

Verantwoordelijkheid samenwerkingsverband

- Voorlichting over verzuim samen met leerplicht.
- Opstellen en evalueren (jaarlijks) van het thuiszitterspact.
- Registratie van thuiszitters op het niveau van het SWV.
- Ondersteunen van scholen bij thuiszitters.
- Per kwartaal het bestuur informeren over thuiszitters.
- Organiseren van doorzettingsmacht per gemeente met toetsing van het samenwerkingskader.
- Toeleiding naar en evaluatie van trajectklassen.

6.6. Doelstellingen

- Het SWV heeft geen 'verwijtbare' thuiszitters.
- Alle scholen voeren actief beleid om verzuim en thuiszitten te voorkomen.
- Alle scholen hebben een verzuimcoördinator.
- Alle scholen kunnen gebruik maken van trajectklassen/ onderwijszorg-arrangementen - intern of in samenspraak met andere scholen.
- Het SWV heeft alle ongeoorloofde thuiszitters in beeld.
- Het SWV wordt geconsulteerd/betrokken door gemeenten bij vrijstellingen 5 onder A.
- Scholen hebben een eigen procedure schorsing en verwijdering, waarbij landelijke wetgeving worden gevolgd.
- Er wordt met (keten)partners samengewerkt volgens het regionale Verzuimprotocol.
- Organiseren van doorzettingskracht in het voorkomen van inzet doorzettingsmacht.

Een uitgebreide uitwerking van deze programmalijn, inclusief acties, indicatoren, meetinstrumenten, risico's en beheersmaatregelen én de relatie tot de begroting (financiële paragraaf) is te vinden in het document Programmalijnen ([zie link in bijlage](#)).

7 Hoogbegaafdheid

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een kwalitatief hoogstaand en dekkend aanbod voor (hoog)begaafden in het SWV. Ook voor (hoog)begaafdheid is onze visie: 'regulier waar het kan en speciaal als het moet'. Daarom investeren we in eerste instantie in het verruimen van de mogelijkheden voor (hoog)begaafde leerlingen in het reguliere VO. Hiervoor hebben we een subsidie ontvangen van het Ministerie van OCW.

7.1. Speerpunten hoogbegaafdheid

De komende planperiode werken we aan de volgende activiteiten/ speerpunten:

- Het verder ontwikkelen van een gezamenlijke visie en aanpak op (hoog)begaafdheid.
- Het realiseren van een kwalitatief meer- en hoogbegaafdheidsaanbod op alle scholen.
- Opzetten en consolideren van een centraal kernteam voor (hoog)begaafde leerlingen in het SWV, ook wel de Vakgroep Hoogbegaafdheid.
- Een scholingsplan voor hoogbegaafdheidsspecialisten.
- Onderpresteren in het reguliere VO van meer- en hoogbegaafde leerlingen voorkomen en/of omkeren tot excellent presteren via een uitdagend onderwijsprogramma en passende begeleiding.
- Docenten hebben kennis van de kenmerken en onderwijsbehoefte van meer- en hoogbegaafden en weten hoe ze daarop moeten handelen.
- Het opzetten van PLG's (professionele leergemeenschappen)

rondom het thema hoogbegaafdheid (HB).

- (Hoog)begaafden worden aan het einde van de basisschool al gesignaleerd (vroegsignalering) en ontvangen daardoor in het reguliere VO vanaf de start een passend aanbod.
- Het SWV heeft het aantal (hoog)begaafden en relevante kenmerken van hen cijfermatig in beeld.

7.2. Doelstellingen

- De visie en aanpak van (hoog)begaafdheid zijn doorontwikkeld.
- We realiseren een kwalitatief HB-aanbod op alle scholen (dekkend aanbod).
- Docenten en leercoaches zijn voldoende toegerust om (hoog)begaafden te begeleiden.
- Talentbegeleiders zijn voldoende toegerust in het begeleiden van (hoog)begaafden.
- De informatieverstrekking over de mogelijkheden voor (hoog)begaafde leerlingen in het SWV is op orde.
- Er is een goede aansluiting PO-VO voor (hoog)begaafden.
- Het SWV heeft zicht op cijfers rondom (hoog)begaafdheid.

Een uitgebreide uitwerking van deze programmalijn, inclusief acties, indicatoren, meetinstrumenten, risico's en beheersmaatregelen én de relatie tot de begroting (financiële paragraaf) is te vinden in het document Programmalijnen ([zie link in bijlage](#)).

8 Samenwerking met ouders en ketenpartners

Binnen ons samenwerkingsverband werken we intensief samen met elkaar en ketenpartners.. Het leren van en met elkaar, op allerlei niveaus, draagt bij aan het realiseren van onze doelstellingen. Voorbeelden van samenwerking zijn een lerend netwerk (PLG) op het thema hoogbegaafdheid en de vierjaarlijkse visitaties op alle scholen. Ouders zien we als dé belangrijkste partner van het onderwijs.

8.1. Samenwerking met ouders

Het is van belang dat ouders in de regio over duidelijke informatie beschikken en weten waar zij terecht kunnen met vragen.

Communicatie met ouders over passend onderwijs op schoolniveau is primair de verantwoordelijkheid van scholen. Scholen informeren ouders via nieuwsbrieven en nemen de ondersteuningsroute en een link naar het SOP op in hun schoolgids. Ook is er een actueel SOP beschikbaar op hun website.

Het SWV ondersteunt scholen en besturen op de volgende manier in hun communicatie en voorlichting naar ouders:

- Het SWV faciliteert scholen met voorbeeldteksten voor in de schoolgids.
- Het SWV faciliteert scholen met een informatiefolder over het SWV voor ouders.
- Op de website van het SWV staat een pagina met informatie voor ouders.
- Het SWV heeft een ouder- en jeugdsteunpunt ingericht waar

ouders terecht kunnen met hun vragen over passend onderwijs.

- Voorafgaand aan een bespreking in de Commissie van Advisering en Toewijzing, in de aanvraag voor extra ondersteuning, krijgen leerlingen en ouders de mogelijkheid om hun visie te geven (hoorrecht). Op elke school kunnen leerlingen terecht bij één aanspreekpunt met vragen over passend onderwijs. Ieder jaar wordt er via de (G)MR-en een panelgesprek georganiseerd op enkele scholen. Bij dit gesprek is een vertegenwoordiging van personeel, leerlingen, ouders en gemeenten waarin we kijken vanuit de leerlingenpopulatie als spiegel: wat gaat al goed en waar kunnen we samen leren.

8.1.1. Ondersteuningsplanraad

Ouders hebben via de Ondersteuningsplanraad (OPR) instemmingsrecht op het ondersteuningsplan. Vanuit elk van de scholen gelegen in de gemeenten Hoogeveen, Meppel en Steenwijk is een ouder namens het VO of VSO/gespecialiseerd onderwijs vertegenwoordigd in de OPR.

8.1.2. Instemming op het handelingsdeel van het OPP door ouders/leerling

Voor een leerling die extra ondersteuning ontvangt wordt een Ontwikkelperspectiefplan (OPP) opgesteld. Dit OPP ontwikkelt de school samen met de ouders/leerling. De school stelt het OPP pas vast nadat er een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) is geweest met leerling en ouders op het handelingsdeel van het OPP.

8.1.3. Toestemming ouders bespreking Commissie van Advisering en Toewijzing

Wanneer extra ondersteuning nodig is voor een leerling wordt hij/zij besproken in de Commissie van Begeleiding. Hieraan kunnen ook externe deskundigen deelnemen. Voor een bespreking waar externe partijen aansluiten is expliciete toestemming van de ouders nodig. In gevallen dat de commissie nog verder advies wil vragen of gaat adviseren dat er een intensief ondersteuningstraject van buiten de school nodig is, kan men de Commissie van Advisering en Toewijzing van het SWV inschakelen. Daar is eveneens de expliciete schriftelijke toestemming van de ouders voor nodig. Voorafgaand aan een bespreking wordt een leerling om zijn/haar mening gevraagd (lees: hoorrecht leerling).

8.1.4 Mogelijkheden bezwaar en beroep ouders

Wanneer ouders zich niet kunnen vinden in een besluit van de school kunnen zij hun bezwaar kenbaar maken via de bezwaarprocedure van de school, zoals die door het bestuur van die school is vastgesteld. Partijen kunnen als een patstelling dreigt de onderwijsconsulent inschakelen. Onderwijsconsulenten bemiddelen tussen ouders en de school. Het zijn onafhankelijke deskundigen waar ouders en scholen kosteloos een beroep op kunnen doen als zij een conflict hebben over schoolplaatsing, verwijdering of het ontwikkelingsperspectief. Het gaat hierbij om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Als de bemiddeling van een onderwijsconsulent ook geen uitkomst biedt kunnen ouders de geschillencommissie inschakelen. Deze geschillencommissie Passend Onderwijs is geregeld in de Wet Passend Onderwijs (Staatsblad 2012, 533) en wordt vastgelegd in artikel 43 van de WPO,

artikel 44 van de Wet op de Expertisecentra (WEC) en artikel 27c van de WVO. Het SWV is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie.

8.1.5. Privacy en AVG

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Het SWV voldoet aan de privacywetgeving en beschikt over een functionaris gegevensbescherming (FG). We gaan zorgvuldig om met de persoonsgegevens die we van scholen ontvangen bij de aanvraag van een TLV. Meer hierover is te lezen in het [informatiebeveiligings- en privacybeleid](#) (pdf).

Ouders hebben inzage in alles wat met hun kind te maken heeft. Scholen vragen hen altijd toestemming voor het delen van informatie met derden. Dit geldt ook voor de bespreking van een leerling in de Commissie van Advisering en Toewijzing (CAT).

8.2. Samenwerking met gemeenten

Binnen het SWV wordt samengewerkt met de volgende 5 gemeenten:

- De Wolden
- Hoogeveen
- Meppel
- Steenwijkerland
- Westerveld

Het gezamenlijk leidend uitgangspunt op samenwerken is 'lokaal waar het kan en regionaal waar nodig'. Vanuit die gedachte wordt de samenwerking verder ontwikkeld en vormgegeven. Het SWV VO en SWV PO hebben samen met de gemeenten vanuit de gedeelde

visie op de inclusieve leer- en leefomgeving een gezamenlijke werkagenda opgesteld. De komende periode worden de volgende drie hoofdthema's uitgewerkt:

- ontschotting van middelen
- interprofessionele samenwerking
- versterken van de pedagogische en didactische basis

8.2.1. Gedeelde missie en uitgangspunten

Een gezonde, veilige en inclusieve leef- en leeromgeving voor elke jongere: dat is de gedeelde missie van gemeenten en SWV. Ons streven is dat elke jongere zich optimaal kan ontwikkelen. Alleen door samen te werken, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, kunnen we deze missie waarmaken. In onze samenwerking gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

- Ouders zijn primair verantwoordelijk voor het opgroeien en opvoeden van hun kind(eren).
- We versterken het positieve opgroeien en opvoeden.
- We gaan uit van wat de jongere en het gezin nodig hebben.
- We bieden lichte ondersteuning waar het kan, specialer als het nodig is.
- Onze ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van de jongere en het gezin.
- De ondersteuning wordt zoveel mogelijk dicht bij huis geboden, met zoveel mogelijk gebruik van het sociale netwerk. We zorgen ervoor dat jongeren zich in een doorgaande lijn kunnen ontwikkelen.
- Er zijn geen thuiszitters.
- We zorgen voor samenhang in ondersteuning op school en thuis (één gezin, één plan, één casuscoördinator).

8.2.2. Gezamenlijke werkagenda

Om alle jongeren optimale ontwikkelkansen te bieden, stellen we een gezamenlijke werkagenda op. De thema's waar we in de periode 2025-2029 samen op in willen zetten zijn:

- Samenwerking onderwijs en jeugdhulp waarbij in eerste instantie de eerste lijn hulp wordt ingeschakeld en waar nodig verder wordt opgeschaald in de vorm van onderwijs-zorgarrangementen.
- Onderwijs aan nieuwkomers.
- Voorkomen van thuiszitters.
- Dekkend aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Geen of terugdringen wachtlijsten jeugdhulp.
- Voortdurend aandacht voor ouderparticipatie en waar mogelijk leerlingenparticipatie.

In 2025 stellen we een gezamenlijke werkagenda op voor de periode 2025-2029, met daarin concrete doelen, activiteiten en resultaten op bovenstaande punten. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau bespreken we de voortgang van de gezamenlijke (uitvoerings-) agenda, en komen we tot regionale of lokale afspraken.

Het samenwerkingsverband wil schoolbesturen en scholen ondersteunen in het versterken van de samenwerking met gemeenten en de voorzieningen die bijdragen aan een gezonde, veilige en optimale ontwikkeling van jongeren. Dit sluit naadloos aan bij onze missie om de inclusieve leer- en leefomgeving te versterken.

8.2.3. OOGO ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan wordt pas vastgesteld nadat over een concept ondersteuningsplan een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) heeft plaatsgevonden met burgemeesters en wethouders van de desbetreffende gemeenten. Andersom voeren de gemeenten OOGO met het SWV over de jeugdbeleidsplannen van de betreffende gemeenten.

8.3. Samenwerking met primair onderwijs, cluster 1 & 2 en mbo-instellingen

Voor de meeste kinderen verloopt de overstap van PO naar VO soepel. Voor kinderen met extra onderwijsbehoeften is een doorgaande lijn van groot belang. Daarom wordt binnen ons samenwerkingsverband intensief samengewerkt met het primair onderwijs (PO). De doorgaande lijn/goede overgang van kinderen met ondersteuningsbehoeften, het onderwijs aan nieuwkomers, thuiszitters en hoogbegaafdheid zijn vaste agendapunten in het onderlinge overleg tussen de samenwerkingsverbanden voor PO en VO. Ook met de omliggende samenwerkingsverbanden PO hebben we hierover afspraken gemaakt.

Voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van een visuele of auditieve beperking werken wij samen met cluster 1 en 2. Ook werken we samen met het mbo aan een doorgaande lijn voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften die doorstromen naar het mbo.

8.4. Leren van en met elkaar

Binnen het SWV staat het leren van en met elkaar tussen de deelnemende scholen hoog op de agenda. Dat doen we op diverse manieren. Een aantal voorbeelden daarvan:

- We richten professionele leergemeenschappen (PLG's) in op basis van thema's, zoals voor het thema hoogbegaafdheid.
- In de werkgroep contactpersonen zijn alle scholen vertegenwoordigd. Deze werkgroep ontwikkelt, bespreekt actuele inhoudelijke thema's en evalueert inhoudelijk beleid dat gerelateerd is aan het onderwijsproces van leerlingen.
- Daarnaast doet een vast team van geschoolde visitatoren uit alle scholen zes keer per jaar thematische visitaties binnen het SWV.

8.5. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid schoolbesturen

- Scholen zorgen voor goede informatievoorziening over passend onderwijs aan ouders en leerlingen.
- Scholen zorgen dat leerlingen/ouders hoorrecht hebben.
- Scholen zorgen ervoor dat een OPP pas wordt vastgesteld nadat er overeenstemming is met ouders over het handelingsdeel.
- Scholen werken samen met jeugdhulppartners in en rond de school.
- Scholen nemen deel aan de PLG's.
- Scholen nemen in hun vragenlijsten oudertevredenheid vragen op over het SWV en passend onderwijs.

Verantwoordelijkheid samenwerkingsverband

- Het SWV richt een ouder- en jeugdsteunpunt in en zorgt voor de uitvoering daarvan, waaronder de informatievoorziening naar ouders.
- Het SWV is verantwoordelijk voor het opstellen, afstemmen en uitvoeren van de werkagenda onderwijs en jeugdhulp samen met gemeenten.
- Het SWV is verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van onderwijszorgarrangementen (OZA's).
- Het SWV stemt af met het PO en mbo over de doorgaande lijn/soepele overgang voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.
- Het SWV draagt zorg voor een zorgvuldige uitvoering van de klachtenregeling.
- Het SWV faciliteert de professionele leergemeenschappen.
- Het SWV voert de regie op het traject meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- Het SWV stemt af met cluster 1 en 2.

8.6. Doelstellingen

- Ouders zijn tevreden over het voor hun kind ontwikkelde OPP.
- Ouders zijn tevreden over de communicatie vanuit de scholen en het SWV over zaken gerelateerd aan passend onderwijs.
- Het SWV streeft naar geen enkele klacht per jaar vanuit ouders. Indien er toch een klacht is, wordt dit naar tevredenheid afgehandeld.
- Er zijn onderwijszorg-arrangementen (OZA's) en de effectiviteit wordt opgevolgd/geëvalueerd.
- Er wordt periodiek overleg met gemeenten en OOGO gevoerd.
- Er is een soepele overgang/goede overstap ontwikkeld met het PO en MBO.
- Er is een werkagenda Onderwijs en Jeugd opgesteld met gemeenten.
- Er zijn afspraken gemaakt over de inzet van extra ondersteuning vanuit cluster 2.
- Vanuit het SWV streven we naar 0 wachtenden op jeugdhulp.
- Het SWV heeft een professionele leergemeenschap voor (hoog) begaafdheid ingericht.

Een uitgebreide uitwerking van deze programmalijn, inclusief acties, indicatoren, meetinstrumenten, risico's en beheersmaatregelen én de relatie tot de begroting (financiële paragraaf) is te vinden in het document Programmalijnen ([zie link in bijlage](#)).

9 Organisatie, kwaliteit & financiën

De stichting SWV VO 22.03 kent een bestuurlijke en organisatorische inrichting die qua omvang past bij de doelen en taken van het samenwerkingsverband. Onnodige overhead wordt voorkomen. Het bestuur van het SWV kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Het SWV communiceert helder, transparant en in dialoog, waarbij leren van en met elkaar steeds meer aandacht krijgt. Het SWV en de besturen leggen verantwoording af, ook aan elkaar, over de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de middelen die zij daarvoor besteden.

9.1. Organisatie

9.1.1. Governance

Het samenwerkingsverband werkt binnen de kaders van 'good governance'. Op basis daarvan is in 2022 een onafhankelijk voorzitter voor het algemeen bestuur aangesteld. Dit heeft een duidelijke verbetering gebracht in de werkwijze tussen Bestuur en Toezicht. Mede naar aanleiding van de keuzes in het koersdocument 'Op weg naar inclusiever onderwijs', is in 2024 de governance structuur geëvalueerd, onder leiding van een juridisch expert. Dat heeft geleid tot het advies om de overstap te maken van een stichting naar een vereniging. Vanaf 1 augustus 2025 wordt het SWV een vereniging met een Algemene Leden Vergadering (leden bestaande uit vertegenwoordigende schoolbesturen) en een Raad van Toezicht

(onafhankelijke toezichthouders). Het bestuur wordt uitgevoerd door een directeur-bestuurder.

9.1.2. Ondersteuningsplanraad

Het SWV heeft een ondersteuningsplanraad (OPR) ingesteld. Het bestuur heeft een statuut, een medezeggenschapsreglement en een huishoudelijk reglement vastgesteld voor de OPR.

De OPR bestaat uit leden die worden afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden van de scholen. Vanuit elk van de scholen in de gemeenten Hogeveen, Meppel en Steenwijk zijn een ouder en een personeelslid namens het voortgezet (speciaal) onderwijs vertegenwoordigd in de OPR. Het speciaal onderwijs cluster 3 en het speciaal onderwijs cluster 4 hebben eveneens bij toerbeurt een ouder en/of een personeelslid als vertegenwoordiger in de OPR.

De OPR moet instemming geven voordat het ondersteuningsplan kan worden gewijzigd of vastgesteld. De ondersteuningsplanraad wordt op de hoogte gehouden over de voortgang van de programmalijnen uit het ondersteuningsplan. Meer informatie over de OPR staat op de [website van het SWV](#).

9.1.3. Personeel samenwerkingsverband

Naast de directeur-bestuurder heeft het SWV de volgende personeelsleden:

- Medewerker secretariaat
  - Onafhankelijk orthopedagoog en pedagoog (taken: werkzaamheden voor de CAT, mede voorkomen van thuiszitters, projecten Wel in Ontwikkeling & Om- en afbouw jeugdzorg plus, coördineren van visitaties, ondersteuning bij casuïstiek op scholen)
- Deze medewerkers worden aangestuurd door de directeur-bestuurder.

9.1.4. Platform schooldirecteuren

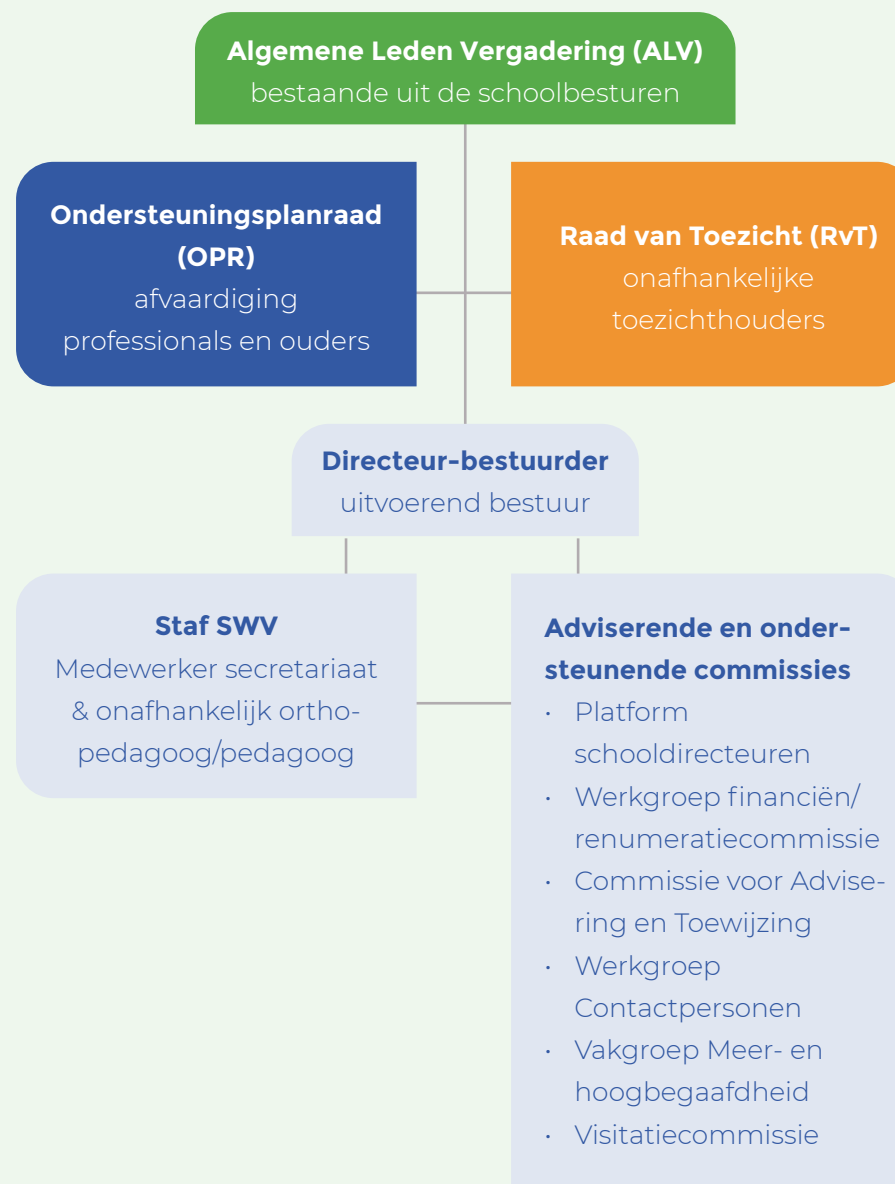
Het platform schooldirecteuren heeft als voornaamste taak de directeur-bestuurder te adviseren bij beleidskeuzes en de uitwerking van beleid. Dit in relatie tot het dekkend netwerk en de inrichting van inclusiever onderwijs.

9.1.5. Contactpersonen passend onderwijs

Elk schoolbestuur wijst één of meerdere contactpersonen aan die voor de ouders en voor het samenwerkingsverband het aanspreekpunt is, als het gaat om de praktische zaken die met de taken van het SWV te maken hebben.

Deze contactpersoon onderhoudt directe relaties met de Commissie van Advisering en Toewijzing (CAT) van het SWV. De namen, telefoonnummers en e-mailadressen van deze personen worden vermeld op de [website van het SWV](#). Deze contactpersonen komen ten minste 4 tot 6 keer per jaar bij elkaar. De jaarplanning wordt in de maand april opgesteld voor het daarop volgende schooljaar en is ook te vinden op [de website](#).

Organogram van de vereniging:

9.2. Kwaliteit

Het samenwerkingsverband heeft een notitie kwaliteitsbeleid (zie **bijlage 1**). Hierin worden het kwaliteitsbeleid, de kwaliteitsactiviteiten en -rollen in samenhang met elkaar omschreven. De volgende uitgangspunten zijn richtinggevend voor de systematiek van kwaliteitszorg en verantwoording binnen het SWV:

- De kwaliteitszorg van de school is de verantwoordelijkheid van de school en haar bestuur.
- Bij de inrichting van de kwaliteitsactiviteiten bepalen we wat er centraal of decentraal wordt uitgevoerd. Hierbij zeggen we wat we doen en doen we wat we zeggen.
- Verantwoording door de scholen en kwaliteitszorg op samenwerkingsverbandniveau zijn verbonden processen.
- We organiseren actief het besef rond kwaliteit en samenwerking.
- We zijn alert op signalen en zien hier vanuit de buitenkant op toe totdat dit niet meer het geval is.
- We formuleren kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen en zien hier op toe.
- We monitoren de cijfers actief.
- Tegenover het ontvangen van middelen staat verantwoording over de kwaliteit van de ingezette middelen.

Naast actieonderzoeken worden ook kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd op de scholen (zie **paragraaf 3.2.2**). De resultaten van deze kwaliteitsonderzoeken zullen ook worden opgenomen in de rapportages van het SWV.

9.3. Financiën

In de verdeling van de financiële middelen heeft SWV VO 22.03 gekozen voor het schoolmodel. Dit betekent dat het beschikbare geld onder de schoolbesturen wordt verdeeld op basis van de in paragraaf 9.3.1 geformuleerde uitgangspunten. Het SWV heeft een procedure en criteria opgesteld voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen. Bij het ondersteuningsplan hoort een meerjarenbegroting (**zie link in bijlage**) en ieder jaar stellen we een begroting op. Bij elke programmalijn hoort ook een financiële paragraaf.

Het SWV richt, op de trajectklassen na (zie **paragraaf 6.4**), geen eigen extra ondersteuning in en levert geen centrale expertisediensten (zoals in het expertisemodel het geval is). Wel wordt expertise vanuit het SWV en de scholen gebundeld aan meerjarige projectgelden. Voorbeelden daarvan zijn: Wel in Ontwikkeling, Om- en Afbouw Jeugdzorg+, Meer- en Hoogbegaafdheid, Digitale school.

Rechtmatigheid en doelmatigheid

Schoolbesturen en de scholen verantwoorden de rechtmatigheid en doelmatigheid van de ingezette middelen via een vastgesteld format, visitaties en spiegelgesprekken.

Het SWV verantwoordt zich door middel van kwartaalrapportages en een jaarverslag dat voldoet aan de RJO onderwijs over alle ontvangen middelen.

Financiële kengetallen

Het SWV is financieel gezond en voldoet op korte en lange termijn aan haar financiële verplichtingen, rekening houdend met de risico's. Het SWV maakt efficiënt en effectief gebruik van de middelen. De uitgaven van het SWV blijven binnen de beschikbare rijksmiddelen en de begroting. Het SWV hanteert de volgende cijfers als uitgangspunt:

- liquiditeit: 1,25% à 1,5%
- rentabiliteit: tussen -2% en +3%
- solvabiliteit: 45% à 65%
- buffervermogen: € 250.000,-

Sinds medio 2020 is er een nieuw kengetal voor samenwerkingsverbanden, de zogeheten signaleringswaarde bovenmatig publiek vermogen. Binnen het SWV is het reserve lager dan het toegestane maximum conform deze waarde.

9.3.1. Uitgangspunten opstellen (meerjaren)begroting

Het samenwerkingsverband wil vanuit een sluitende begroting de beschikbare middelen verdelen over de aangesloten schoolbesturen. De kosten voor de organisatie (inclusief budgetten voor kwaliteit en innovatie) en de Commissie voor Advisering en Toewijzing worden in mindering gebracht op de beschikbare baten van de lichte ondersteuning. De vangnetregeling (VSO) wordt in mindering gebracht op de beschikbare middelen van de zware ondersteuning. De verdeling van de middelen over de scholen geschiedt via vooraf bepaalde criteria waarbij de leerlingentelling op 1 oktober t-1 leidend is, maar ook het aantal verwijzingen naar VSO.

Het financiële kader heeft de volgende uitgangspunten:

- **Inzichtelijk:** Het verdeelmodel is transparant en goed uit te leggen.
- **Eerlijk:** Leerlingen met een vergelijkbare (verwachte) ondersteuningsbehoefte brengen een vergelijkbaar ondersteuningsbudget met zich mee.
- **Voorspelbaar:** Scholen kunnen op basis van verwachte ondersteuningsmiddelen beleid uitzetten voor korte en middellange termijn.
- **Beperkte administratieve druk:** Er is een optimale balans tussen financiële opbrengst, monitoring van informatie en administratieve belasting.
- **Flexibiliteit en maatwerk:** De systematiek van toewijzen ondersteunt een effectieve en efficiënte inzet van ondersteuningsmiddelen.
- **Monitoring:** Er wordt informatie gegenereerd die bijdraagt aan de kwaliteitszorg op SWV-niveau.
- **Transparante verantwoording:** Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks in het eigen jaarverslag en aan het SWV over de rechtmatige en doelmatige inzet van de ontvangen middelen.
- **Maximering:** Er wordt recht gedaan aan het gegeven dat er binnen het SWV sprake is van een gesloten einde budget. De risico's op overschrijding van het budget van het SWV worden beperkt en daarmee ook de risico's op korting van de lumpsum bij schoolbesturen. Bij overschrijding van het budget zware ondersteuning dragen de deelnemende schoolbesturen bij uit de eigen lumpsum middelen.

9.4. Planning- en controlcyclus

Het SWV hanteert een planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) gericht op het in control zijn en blijven. De financiële en de personeels-/salarisadministratie zijn belegd bij OBT. De P&C-cyclus bestaat uit de volgende (hoofd)onderdelen:

- Begroting (meerjarenbegroting) – november en december
- Tussentijdse financiële rapportages, incl. eindejaarsprognose - april, juli, oktober en januari
- Jaarverslag – april
- Kengetallen in kwartaalrapportages voor bestuur en toezicht – elk kwartaal

9.4.1. Meerjarenbegroting

Zie link in bijlage.

9.5. Doelstellingen

- Onnodige overhead wordt voorkomen.
  - Het SWV voert een cyclisch en planmatig kwaliteitsbeleid.
  - Bestuur en toezicht zijn gescheiden. Er is een toezichtkader opgesteld en het managementstatuut is geactualiseerd.
  - De Raad van Toezicht voert twee keer per jaar overleg met de OPR.
  - Scholen zijn tevreden over de werkzaamheden van de contactpersonen en de dienstverlening van het SWV.
  - Het SWV verantwoordt zich over de behaalde resultaten.
  - De Raad van Toezicht voert jaarlijks een beoordelingsgesprek met de directeur-bestuurder.
  - De directeur-bestuurder voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de medewerker van het secretariaat en de (ortho) pedagogen.
  - Het SWV heeft een privacyreglement, AVG beleidsplan en een functionaris gegevensbescherming. (zie [paragraaf 8.1.5](#))
  - De werkwijze van de Commissie van Advisering en Toewijzing wordt jaarlijks geëvalueerd.
  - Het SWV voert een doelmatig, rechtmatig en sober beleid en blijft binnen de begroting en rijksmiddelen.
  - Financiële ratio's met bestuur worden periodiek besproken.
  - Lichte ondersteuningsmiddelen worden niet aangewend voor zware ondersteuning.
  - Bij onvoldoende middelen voor zware ondersteuning dragen de deelnemende schoolbesturen bij uit de eigen lumpsum.
- Het SWV bekostigt de groei van het VSO conform de vastgestelde vangnetregeling.
  - Besturen verantwoorden de ontvangen middelen van het SWV op rechtmatigheid en doelmatigheid.

Een uitgebreide uitwerking van deze programmalijn, inclusief acties, indicatoren, meetinstrumenten, risico's en beheersmaatregelen én de relatie tot de begroting (financiële paragraaf) is te vinden in het document Programmalijnen ([zie link in bijlage](#)).

Dit is SWV VO 22.03

Startpunt & koers

Programmalijnen

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 1: Kwaliteitsbeleid

In deze notitie wordt het kwaliteitsbeleid, de kwaliteitsactiviteiten en -rollen in samenhang met elkaar omschreven. Daardoor ontstaat een omvattend beeld van het kwaliteitsbeleid binnen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 22.03.

1. Kader kwaliteitsbeleid

In dit hoofdstuk wordt het kader (uitgangspunten en theoretische onderbouwing) van het kwaliteitsbeleid geschetst. Alle kwaliteitsactiviteiten die worden ondernomen in het samenwerkingsverband moeten passen binnen dit gestelde kader.

1.1. Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn richtinggevend voor het ontwerp van de systematiek van kwaliteitszorg en verantwoording binnen het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 22.03.

Uitgangspunt	Omschrijving
De kwaliteitszorg van de school is de verantwoordelijkheid van de school en haar bestuur.	De kwaliteit van het onderwijs in de scholen heeft grote invloed op de kwaliteit van passend onderwijs. Het schoolbestuur en de scholen zijn ervoor verantwoordelijk dat scholen de gevraagde kwaliteit bieden. De kwaliteit van het onderwijs op de scholen wordt getoetst door de Inspectie van het Onderwijs. Het SWV gaat ervan uit dat elke school een basisarrangement heeft en daarbij geen onvoldoendes heeft bij de criteria die direct verwijzen naar passend onderwijs. Aangezien deze elementen al getoetst worden door de schoolbesturen en de Inspectie heeft het SWV hier in principe geen rol in.

Bij de inrichting van de kwaliteitsactiviteiten bepalen we wat er centraal of decentraal wordt uitgevoerd. Hierbij zeggen we wat we doen en doen we wat we zeggen.

Bij het bepalen van de kwaliteitsactiviteiten wordt steeds bepaald wat er centraal (op niveau van het samenwerkingsverband) of decentraal (op niveau van de individuele scholen/schoolbesturen) wordt uitgevoerd. Voor de gemaakte (centrale) afspraken geldt dat dit moet bijdragen aan de eenheid en onderlinge vergelijkbaarheid van werkwijzen en beleid. Bij deze afspraken is het uitgangspunt dat we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen!

Verantwoording door de scholen en kwaliteitszorg op samenwerkingsverbandniveau zijn verbonden processen.

De data die scholen aanleveren aan het SWV en het SWV aan de scholen in het kader van verantwoording levert relevante informatie op om de kwaliteit van de ondersteuning op SWV-niveau planmatig te monitoren en te verbeteren. Het is van belang dat gebruik wordt gemaakt van informatie die al voorhanden is (op de scholen), om dubbel werk te voorkomen.

We organiseren actief het besef rond kwaliteit en samenwerking.

Het SWV en de scholen worden sterker door van en met elkaar te leren. Daarbij wordt leren gezien als een constante in de kwaliteitsverbetering. Er wordt door onder andere visitaties, monitoring en verslaglegging informatie opgehaald. Op basis van deze informatie wordt op alle niveaus een actieve dialoog, evt. gezamenlijke scholingsactiviteiten uitgevoerd met als doel om van elkaar te leren en de kwaliteit van passend onderwijs te verbeteren.

We zijn alert op signalen en zien hier vanuit de buitenkant op toe totdat dit niet meer het geval is.

Door alert te zijn op onder andere klachten, verwijsgedrag, de verhalen aan de bestuurstafel en in de regio en de observaties vanuit het SWV halen we signalen op en reageren hierop.

We formuleren kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen en zien hier op toe.

Door het samenwerkingsverband worden kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd inclusief streefwaardes. De RvT en ALV zien toe en voeren de dialoog met de directeur-bestuurder over de voortgang van de doelstellingen en signalen. Dit doen we middels de kwartaalrapportages. Indien noodzakelijk kunnen op deze manier de doelstellingen tijdig worden bijgesteld.

We monitoren de cijfers actief.

Deelnamepercentage, verwijzingen en thuiszitters worden actief gemonitord en we handelen hiernaar.

Tegenover het ontvangen van middelen staat verantwoording over de kwaliteit van de ingezette middelen.

We willen als (scholen van het) SWV inzichtelijk maken wat er gebeurt met de ondersteuningsmiddelen. De scholen geven inzicht in de besteding van de middelen. We maken hierbij gebruik van een combinatie van zogenaamde 'hard controls' (cijfers) en 'soft controls' (signalen, uitwisseling, gesprek).
In de toekomst willen we ernaar toewerken dat we ook inzicht krijgen in het effect van de inzet van de middelen (doelmatigheid).

Het systeem van kwaliteitszorg en verantwoording kent een balans tussen kwaliteit en volledigheid enerzijds en efficiëntie anderzijds.

De administratieve belasting dient zo beperkt mogelijk te blijven. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de instrumenten die reeds gebruikt worden in de scholen. Door vertrouwen te hebben in elkaars deskundigheid kan gewerkt worden met een beperkte set afspraken. Hiermee voorkomen we overmatige bureaucratie.

Het samenwerkingsverband voldoet aan het waarderingskader van de Onderwijsinspectie

Het extern toezicht van de inspectie hanteert een eigen waarderingskader voor samenwerkingsverbanden. Het SWV scoort minimaal een voldoende op alle standaarden. Dit kader staat in **bijlage 1** van dit kwaliteitsbeleid.

1.2. Het kwaliteitskwadrant als basis

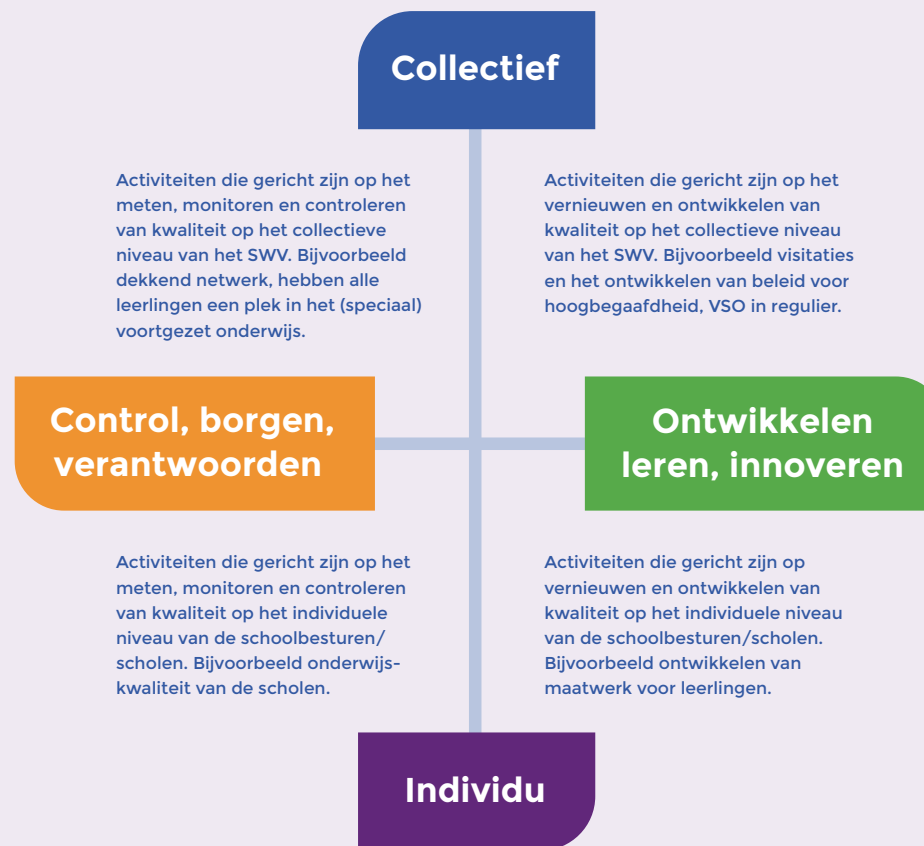
Het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband is gebaseerd op de bovenstaande uitgangspunten. In deze notitie gebruiken we het kwaliteitskwadrant als ordeningsprincipe (theoretisch kader) voor het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband.

Als we de polen control en ontwikkeling, collectief en individueel uitzetten op assen, ontstaat een kwadrant waarin alle aspecten van het kwaliteitsbeleid van een samenwerkingsverband in samenhang met elkaar gepresenteerd kunnen worden. Op de horizontale as van control en ontwikkeling zijn processen als cyclisch en doelgericht werken relevant. Op de verticale as van collectief en individueel zijn de verhoudingen tussen het samenwerkingsverband als geheel (het netwerk van alle samenwerkende scholen/schoolbesturen) en de individuele scholen/schoolbesturen (eigenaren) relevant. De invulling van het kwaliteitsbeleid voor het samenwerkingsverband wordt toegelicht in **hoofdstuk 2** van dit kwaliteitsbeleid op basis van de beide assen.

In control en in ontwikkeling

De horizontale as heeft betrekking op het meten van behaalde resultaten en daardoor in control komen of zijn op deze resultaten. Dit gebeurt op basis van opgestelde doelen, indicatoren en streefwaardes. Deze zeggen iets over de behaalde kwaliteit van het samenwerkingsverband. Voor samenwerkingsverbanden zijn er een aantal evidente indicatoren te benoemen die iets zeggen over het functioneren van het samenwerkingsverband:

- Is er sprake van een dekkend netwerk/aanbod.
- Elke leerling heeft een passende plek (regulier waar het kan

speciaal waar het moet).

- Deelnamepercentages PrO & VSO.
- Het aantal thuiszitters en vrijstellingen.
- Doorlooptijden bij de aanvragen voor arrangementen en Toelaatbaarheidsverklaringen.
- In welke mate de deelnemende scholen kunnen voldoen aan het niveau van basisondersteuning.
- De recht- en doelmatigheid van de ingezette middelen.
- Financiële kengetallen.

Het kwaliteitsbeleid gaat niet alleen over het meten van resultaten, het gaat ook over het gericht werken aan de verhoging van kwaliteit. Dan gaat het niet zozeer om in control zijn, maar om ontwikkelen. Hier horen activiteiten bij als het ontwikkelen van een gerichte aanpak voor begaafde leerlingen of het introduceren van een bepaalde methodiek.

Collectief en individueel

De verticale as heeft betrekking op het collectief, het samenwerkingsverband als geheel (het netwerk van alle scholen en schoolbesturen) en het individuele, de individuele schoolbesturen en hun scholen. Collectieve aspecten worden door het bestuur en toezicht van het samenwerkingsverband van toepassing verklaard voor alle scholen en leerlingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om afspraken over de toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen of over het niveau van basisondersteuning. Tegelijkertijd wordt kwaliteit ook bepaald door de individuele kwaliteit van de schoolbesturen (eigenaren) in het samenwerkingsverband en door de manier waarop scholen in staat zijn invulling te geven aan passend onderwijs.

Vier velden

In het kwadrant ontstaan zo vier velden, waarin de aspecten van kwaliteitsbeleid kunnen worden beschreven:

- In het linker vlak - boven en onder - worden activiteiten beschreven die gericht zijn op het meten, monitoren en controleren van kwaliteit, zowel op het niveau van het collectief van het samenwerkingsverband (linksboven) als op het niveau van

de individueel deelnemende schoolbesturen/scholen (linksonder).

- In het rechter vlak - boven en onder - worden activiteiten beschreven die gericht zijn op vernieuwen en ontwikkelen van kwaliteit. Dat kunnen collectieve doelstellingen zijn die voor het geheel van het samenwerkingsverband gelden (rechtsboven) of activiteiten die een individuele school onderneemt om bijvoorbeeld extra ondersteuning verder te ontwikkelen (rechtsonder).

Binnen het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 22.03 is het uitgangspunt dat het samenwerkingsverband zich richt op de kwaliteitsactiviteiten voor het collectief, in het bovenste deel van het kwadrant. De schoolbesturen en hun scholen zijn verantwoordelijk voor het onderste deel van het kwadrant. Het is echter evident dat de kwaliteit van het samenwerkingsverband als geheel afhankelijk is van de kwaliteit van het onderwijs en de (basis)ondersteuning die geboden wordt op de individuele scholen.

1.2.1. Het samenwerkingsverband als bureau en netwerk

Het samenwerkingsverband representeert altijd het collectief van afspraken die gemaakt worden door de gezamenlijke schoolbesturen. Echter binnen dit collectief heeft het samenwerkingsverband twee verschillende verschijningsvormen:

- het netwerk en;
- het bureau.

Dit onderscheid helpt bij het bepalen van de kwaliteitsactiviteiten wie waarvoor verantwoordelijk is¹.

¹ Whitepaper: Leiding geven aan kwaliteit in samenwerkingsverbanden. B&T Amsterdam (2016)

Het netwerk

Op bestuurlijk niveau is het samenwerkingsverband in de eerste plaats een netwerkorganisatie, waarbinnen deelnemende besturen en hun scholen afspraken maken over inzet van middelen, de inrichting van een dekkend netwerk en onderlinge verantwoordelijkheden en verplichtingen. Elke deelnemer aan het netwerk is erbij gebaat dat iedereen zich aan de collectief gemaakte afspraken houdt. Als binnen een deel van het netwerk bijvoorbeeld een relatief groot beroep wordt gedaan op het voortgezet speciaal onderwijs heeft dat gevolgen voor de verdeling van middelen en expertise in het hele netwerk. Deelnemers zijn in die zin op elkaar aangewezen en dienen zich te verantwoorden ten opzichte van elkaar.

De directeur-bestuurder is op dit niveau van het netwerk vooral een regisseur en netwerker, die oog heeft voor allerlei posities en belangen en die zo goed mogelijk tot een geheel (consensus) smeedt.

Zie **bijlage 2** van het kwaliteitsbeleid voor een beknopt overzicht van de taken van het bureau en het netwerk.

Het bureau

Op uitvoeringsniveau is het samenwerkingsverband vooral een uitvoerend bureau dat uitvoering geeft aan de gemaakte afspraken uit het ondersteuningsplan.

Docenten, ondersteuningscoördinatoren en directies denken doorgaans aan het samenwerkingsverband als de organisatie (het bureau) waar je terecht kunt voor een toelaatbaarheidsverklaring, expertise en/of ondersteuning.

In de wet zijn de minimale taken beschreven die moeten worden uitgevoerd door het bureau van het samenwerkingsverband. Zoals de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaringen en de middelen verdeling. Maar ook de uitvoering van het kwaliteitsbeleid.

De kwaliteit van het bureau is relevant voor de kwaliteit die het samenwerkingsverband levert. Het gaat dan bijvoorbeeld om de zorgvuldigheid en snelheid waarmee toelaatbaarheidsverklaringen worden afgegeven en andere taken die door het bureau worden uitgevoerd.

De directeur-bestuurder is op dit niveau vooral de manager van de werkafspraken, processen en van de eventuele medewerkers die hieraan uitvoering geven.

Binnen het samenwerkingsverband VO 22.03 is bewust gekozen voor een klein uitvoeringsbureau van het samenwerkingsverband. Binnen het bureau werkt de directeur-bestuurder ondersteund door een secretariële medewerker en een onafhankelijk orthopedagoog

en onafhankelijk pedagoog. Hij dient uitvoering te geven aan alle processen die behoren bij de taken van het samenwerkingsverband, zoals o.a. de toewijzing van ondersteuning, financiën, kwaliteitsbeleid, afstemming met gemeenten en de uitwerking van beleid.

1.2.2. Verhoudingen in bestuur en toezicht

Op de verticale as van het kwaliteitskwadrant wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verhoudingen tussen toezicht, bestuur en eigenaarschap binnen het samenwerkingsverband zijn. De verhoudingen bepalen wie verantwoording aflegt aan wie en waarover.

De scheiding tussen bestuur en toezicht wordt binnen het samenwerkingsverband gerealiseerd door een Algemene Ledenvergadering gevormd door de stemgerechtigde leden van de vereniging, een onafhankelijke Raad van Toezicht die toezicht houdt op de algemene gang van zaken en het beleid van de directeur-bestuurder die de vereniging bestuurt met inachtneming van het ondersteuningsplan en het jaarplan.

De besluitvorming is geregeld in de statuten van de vereniging. Uitgangspunt voor de besluitvorming is het realiseren van een breed draagvlak voor besluiten van het samenwerkingsverband, waarbij aan de belangen van alle partijen zoveel mogelijk recht wordt gedaan.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband, zowel wat betreft het behalen van de volgens het wettelijk kader opgelegde doelen als de eigen geformuleerde doelen. Hij zorgt ervoor dat de afspraken uit het ondersteuningsplan worden uitgevoerd.

Deze gelaagdheid vergt een goed samenspel tussen alle betrokkenen. Scholen en hun schoolbesturen hebben een eigen verantwoordelijkheid voor de inrichting van basis- en extra

ondersteuning volgens de kaders die daarover met het samenwerkingsverband zijn afgesproken.

Er is niet alleen sprake van onafhankelijk toezicht door de RvT maar ook van extern toezicht door de Onderwijsinspectie. De Onderwijsinspectie ziet toe op de kwaliteit die het samenwerkingsverband realiseert. De directeur-bestuurder is het eerste aanspreekpunt voor de inspectie. De inspectie let in haar toezicht op kwaliteit op onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur.

1.2.3. Waarderingskader inspectie en het kwaliteitskwadrant

Het kwaliteitskwadrant biedt het kader om de verschillende processen en activiteiten voor het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband te ordenen. Het extern toezicht van de inspectie hanteert een eigen waarderingskader. De inspectie hanteert in haar waarderingskader andere terminologie, maar omschrijft precies dezelfde processen en activiteiten als die binnen het kwaliteitskwadrant op hun plek vallen. In [bijlage 1](#) van dit kwaliteitsbeleid zijn de onderdelen van het waarderingskader van de inspectie beschreven en hoe die zich verhouden tot het kwaliteitskwadrant. Het waarderingskader van de inspectie voor samenwerkingsverbanden is op de [website van de onderwijsinspectie](#) te downloaden.

2. Invulling kwaliteitsactiviteiten binnen SWV VO 22.03

In het vorige hoofdstuk is het kader voor het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband VO 22.03 beschreven. In de volgende hoofdstukken wordt beschreven welke kwaliteitsactiviteiten worden ondernomen en welke plek ze innemen in het kwadrant.

2.1. Monitoring, control en borgen voor het netwerk en van het SWV

Het meten van resultaten is een belangrijk aspect van kwaliteitsbeleid. Door het in kaart brengen van tendensen binnen het geheel van het samenwerkingsverband (netwerk) ontstaat zicht op de kwaliteit van het geheel en kunnen verbeter- en ontwikkelpunten worden geformuleerd. Schoolbesturen leggen verantwoording af aan elkaar en formuleren op basis van collectieve controle een collectieve ambitie.

Voor het meten van de resultaten maakt het samenwerkingsverband gebruik van de instrumenten in de onderstaande tabel.

Collectief

Activiteiten die gericht zijn op het meten, monitoren en controleren van kwaliteit op het collectieve niveau van het SWV. Bijvoorbeeld dekkend netwerk, hebben alle leerlingen een plek in het (speciaal) voortgezet onderwijs.

Control, borgen, verantwoorden

Dashboard passend onderwijs

De VO-raad heeft een dashboard ingericht voor samenwerkingsverbanden waarin kengetallen zijn opgenomen over samenwerkingsverbanden. De belangrijkste indicatoren zijn in een tabel opgenomen (zie [bijlage 3](#) van dit kwaliteitsbeleid). Voor de meeste indicatoren geldt dat binnen het dashboard een landelijke vergelijking gemaakt kan worden. Deze kengetallen maken deel uit van de kwartaalrapportages.

Dashboards DUO

Via DUO zijn dashboards ingericht waarin gegevens over leerlingstromen in het samenwerkingsverband zijn opgenomen. Deze kengetallen maken deel uit van de kwartaalrapportages.

Eigen dashboard SWV

Het samenwerkingsverband heeft een dashboard ingericht voor de registratie van:

- Toegekende arrangementen binnen regulier en gespecialiseerd onderwijs die niet zichtbaar zijn in de kijkglazen.
- Kwaliteit van en tevredenheid over het proces van toewijzing van de toelaatbaarheidsverklaringen.
- Tevredenheidsmetingen onder scholen en ouders over de dienstverlening van het SWV.
- Inzet financiën gekoppeld aan personele inzet, recht- en doelmatigheid.

Thuiszittersregistratie

In het kader van thuiszitters zijn met de gemeenten afspraken gemaakt over de registratie en aanpak van thuiszitters. Technische definitiekwesties en beschikbaarheid van data uit verschillende registraties worden aangepakt. De aantallen thuiszitters worden periodiek geregistreerd en vormen een belangrijke indicator voor de monitor van het samenwerkingsverband.

2.2. Kwartaalrapportages en jaarrapportages

Op basis van de bovenstaande beschikbare data stelt de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband een kwartaalrapportage op. Bij de cijfers beschrijft de directeur-bestuurder mogelijke risico's, trends en signalen voor de korte, middellange of lange termijn. Ook wordt in de managementrapportages beschreven, hoe het staat met de realisatie van de voor dat jaar geformuleerde doelstellingen.

De rapportages worden in de ALV en RvT van het samenwerkingsverband besproken. Vanuit deze bespreking kunnen maatregelen worden genomen voor het bijstellen van het beleid of het formuleren van nieuw beleid en/of het opstellen van verbeter- en ontwikkelacties.

Control, borgen, verantwoord

Activiteiten die gericht zijn op het meten, monitoren en controleren van kwaliteit op het individuele niveau van de schoolbesturen/scholen. Bijvoorbeeld onderwijskwaliteit van de scholen.

Individu

2.3. Monitoring, control en borging bij deelnemende schoolbesturen

2.3.1. Scholen en schoolbesturen

In de verschillende beleidsdocumenten van het samenwerkingsverband zijn ook indicatoren opgenomen die betrekking hebben op het realiseren van (basis)ondersteuning op het niveau van de individuele scholen. Binnen het Samenwerkingsverband VO 22.03 zijn scholen en hun besturen verantwoordelijk voor de ondersteuning in de scholen die onderdeel uitmaakt van de kwaliteit van onderwijs.

Onderstaande afspraken zijn de gezamenlijke afspraken binnen het samenwerkingsverband.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk om dit op te nemen in het kwaliteitsbeleid van de scholen:

- De school beschikt over een vastgesteld ondersteuningsaanbod. Het ondersteuningsaanbod wordt jaarlijks geactualiseerd en is onderdeel van de schoolgids. Het SWV faciliteert de vormgeving van de ondersteuningsprofielen via het programma Perspectief op school. Jaarlijks worden via dit digitale systeem de actuele wijzigingen doorgegeven, zodat er een actueel overzicht is van het dekkend aanbod op de scholen.
- Het Ondersteuningsaanbod wordt gepubliceerd op de website van de school en het SWV en/of in de schoolgids.
- Scholen vallen onder het basistoezicht van de inspectie.
- Scholen voldoen aan de wettelijke zorgplicht.
- Er zijn geen wachtlijsten voor het PrO en VSO/GO.
- Thuiszitters worden direct gemeld bij het samenwerkingsverband en de leerplicht

- Schoolbesturen verantwoorden de ontvangen middelen van het samenwerkingsverband via een vastgesteld format.
- Scholen brengen de ouderbetrokkenheid in kaart via het handelingsdeel van het OPP.
- Het samenwerkingsverband ondersteunt de scholen bij het opstellen van de schoolprofielen en het in kaart brengen van de basisondersteuning door middel van het digitale systeem van Perspectief op school.
- Scholen werken eens per 4 jaar mee aan een visitatie vanuit het SWV.

Naar aanleiding van de resultaten die zichtbaar worden op basis van de bovenstaande afspraken (en uit de monitor van het SWV) vindt jaarlijks een gesprek plaats tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en de scholen. In de gesprekken tussen samenwerkingsverband en scholen wordt kritisch en constructief gewogen welke conclusies getrokken kunnen worden uit de verzamelde gegevens. De conclusies en verbeterpunten worden op hoofdlijnen met elkaar gedeeld in de ALV en de RvT. Op deze manier leggen de schoolbesturen van het samenwerkingsverband verantwoording af aan elkaar over de kwaliteit van de onderwijs-ondersteuning. Hiermee heeft het samenwerkingsverband zicht op de ontwikkelingen van het dekkend netwerk.

Als een schoolbestuur of school verzaakt op één of meerdere van bovenstaande afspraken wordt door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband initiatief genomen om samen met het betreffende schoolbestuur en de school te bespreken wat er aan de hand is en wat gedaan moet worden om aan de gemaakte afspraken te voldoen.

2.4. Kwaliteit van de uitvoering door het bureau van het samenwerkingsverband

Zoals de kwaliteit van ondersteuning door een school in beeld kan worden gebracht aan de hand van een aantal factoren, kan ook de kwaliteit van de uitvoeringsorganisatie van het SWV (het bureau) in beeld worden gebracht. De kwaliteit wordt aan de hand van de volgende indicatoren gemeten en gerapporteerd:

- doorlooptijd van aanvraag tot toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring: de gemiddelde doorlooptijd en de bandbreedte;
- analyse klachten en bezwaarschriften: zowel het aantal, de aard, het onderwerp en de wijze waarop de afhandeling plaatsvindt;
- trajectmeting tevredenheid werkwijze TLV-aanvragen onder alle betrokkenen, na afronding van de aanvraag. Thema's: klantvriendelijkheid, inhoud, doorlooptijd. Jaarlijks worden de resultaten geaggregeerd en geanalyseerd;
- tevredenheid scholen over de kwaliteit van de dienstverlening van het samenwerkingsverband;

Voor de medewerkers die werken voor het samenwerkingsverband is er een gesprekkencyclus opgesteld in het kader van functioneren en beoordelen dat wordt uitgevoerd door de directeur-bestuurder.

De directeur-bestuurder legt jaarlijks verantwoording af over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden

2.5. Collectieve en individuele ontwikkeling, leren en innoveren

Binnen het samenwerkingsverband wordt regelmatig nieuw beleid ontwikkeld. Het beleid, vastgelegd in het ondersteuningsplan, maar bij actuele ontwikkelingen ook tussentijds in het jaarplan, wordt ontwikkeld en uitgevoerd door de directeur-bestuurder met

instemming en vaststelling door de RvT en ALV. Dat geldt zowel voor afspraken die betrekking hebben op het goed en beter uitvoeren van de spelregels binnen het samenwerkingsverband als inhoudelijke beleidsterreinen waarop gezamenlijk beleid wenselijk is. Actuele collectieve beleidsterreinen zijn bijvoorbeeld:

- Hoogbegaafde leerlingen
- Procedure aanvraag Toelaatbaarheidsverklaringen en deskundigenadvies

- Integratie van VSO-cluster 4 in het regulier onderwijs
- Thuiszitters
- Optimale samenwerking onderwijs en jeugdhulp
- Leerlingenvervoer
- Doorgaande lijn PO-VO

2.5.1. Gelaagdheid bij invoering nieuwe ontwikkelingen

Bij het realiseren van de collectieve ontwikkeldoelen ontstaat een precair evenwicht van verantwoordelijkheden. De directeur-bestuurder initieert met commitment en instemming van de RvT collectieve beleidsdoelstellingen en legt deze ter stemming (vaststelling) voor aan de ALV. Voor de realisatie van dit beleid is - de directeur-bestuurder van - het samenwerkingsverband afhankelijk van de inzet van de schoolbesturen (of de deelgebieden) in hun eigen organisaties en de manier waarop de feitelijke realisatie van gezamenlijk beleid door bestuur, directies en medewerkers van alle individuele scholen tot stand wordt gebracht.

Deze gelaagdheid is eigen aan de rolverdeling binnen het samenwerkingsverband en is goed werkbaar. Voorwaarde is wel dat alle betrokkenen hun rollen goed hanteren en dat verantwoording aan elkaar op het goede moment over de goede zaken wordt afgelegd. Daarbij is het belangrijk dat vanaf het begin nieuwe ontwikkelingen goed worden gevolgd.

2.5.2. Volgen van ontwikkelingen en vernieuwing

Er kunnen uiteenlopende maatregelen worden genomen om de ontwikkeling en vernieuwing op collectief en individueel niveau te stimuleren en te volgen. Dit zijn geheel andersoortige maatregelen

dan die genomen kunnen worden om beter in control te komen op de basiskwaliteit. Daar horen maatregelen thuis als aanspreken, verbeteren en controleren. Aan de ontwikkelkant zijn dialoog, analyse en reflectie en leren van elkaar veel vruchtbaarder.

- In de eerste plaats is het van belang dat een dialoog ontstaat tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en scholen/schoolbesturen over welke gezamenlijke ontwikkelingen worden nagestreefd. Deze gesprekken geven richting aan innovaties. Het is belangrijk om vooraf met elkaar af te spreken wat de gewenste opbrengsten dienen te zijn en tegen welke kosten deze worden uitgevoerd.
- In de tweede plaats is het belangrijk dat scholen en schoolbesturen elkaar inspireren en van elkaar leren. Binnen het samenwerkingsverband wordt dit gestimuleerd door het uitvoeren van visitaties via een vastgesteld visitatiekader. Samen met de scholen worden de onderwerpen voor visitatie bepaald. Daarnaast maken professionals van de scholen deel uit van de visitatieteams. Scholen ontvangen altijd een individuele rapportage van de visitatie. Daarnaast wordt er ook een algemeen rapport op het niveau van het samenwerkingsverband opgesteld. Dit wordt besproken in de ALV en de RvT.
- In de derde plaats is het belangrijk dat ontwikkelingen beoordeeld en gewogen worden. Daarvoor kunnen soms meetbare indicatoren worden ontwikkeld, maar dat gaat niet altijd. Er zijn ook andere vormen denkbaar, zoals evaluerende gesprekken, professionele (leer)netwerken, visitaties of presentaties van besturen aan elkaar.

In de gesprekken die de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband voert met de schoolbesturen en de scholen worden ontwikkelingen besproken. Deze ontwikkelingen met bijbehorende doelen komen terug in het jaarplan dat door de directeur-bestuurder wordt opgesteld, na instemming en vaststelling door de ALV en RvT. Over de voortgang van de ontwikkelingen wordt gerapporteerd in de kwartaal- en jaarrapportages.

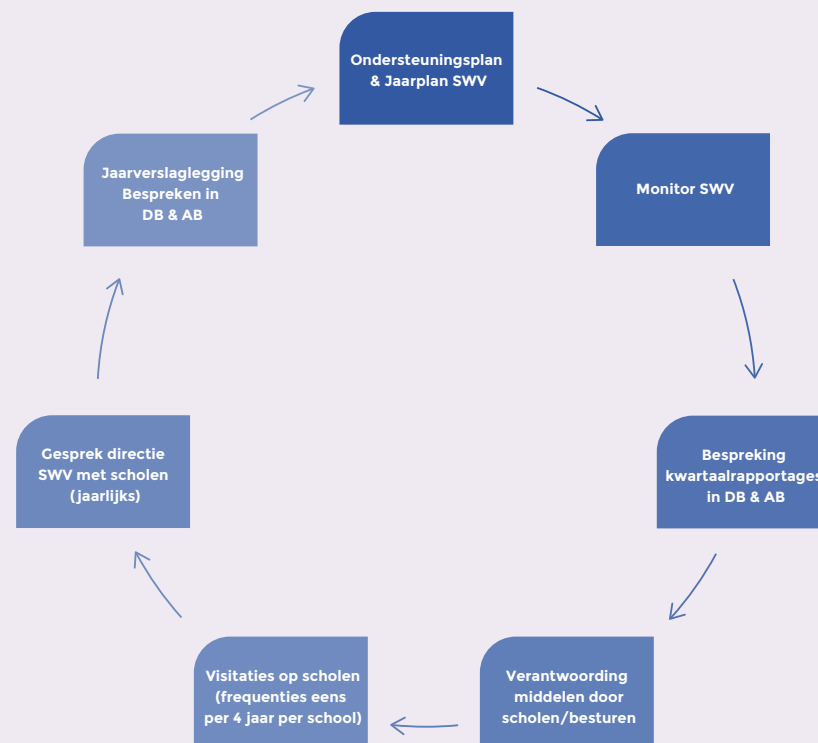
3. Dialoog over kwaliteit

Naast het monitoren en ophalen van de resultaten binnen het samenwerkingsverband vormt de dialoog over de resultaten een belangrijk onderdeel van het kwaliteitsbeleid. Door met elkaar binnen het samenwerkingsverband de dialoog aan te gaan kan worden vastgesteld:

- **Wat zien we gebeuren?**
- **Wat gaat goed? Wat gaat niet goed?**
- **Waar moeten we bijstellen of zelfs ingrijpen?**

In het samenwerkingsverband vindt de dialoog over de behaalde resultaten op de volgende manieren plaats:

- jaarlijks wordt er een jaarplan opgesteld met doelen en activiteiten;
- Het samenwerkingsverband heeft een monitor ingericht. De resultaten uit de monitor worden per kwartaal gerapporteerd via een kwartaalrapportage;
- in de vergaderingen van de ALV en de RvT worden de voortgangsrapportages (kwartaalrapportages) besproken;
- in januari van ieder jaar wordt door de scholen achteraf verantwoording afgelegd over de besteding van de middelen. Daarvoor worden vaste indicatoren gehanteerd in een verantwoordingsdocument. Aan deze verantwoordingsvraag wordt een gesprek door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband met de school gekoppeld in de periode februari-maart. De opbrengst van deze gesprekken en de aangedragen verantwoording worden vervolgens opgenomen in het jaarverslag en dienen als input voor het nieuwe jaarplan;

- er worden visitaties uitgevoerd op de scholen. Elke school wordt eens in de vier jaar bezocht. Deze worden nabesproken met de scholen. De opbrengsten van de schoolvisitaties worden met elkaar gedeeld in het samenwerkingsverband;
- in het samenwerkingsverband zijn diverse netwerken actief waar inhoudelijke ontwikkelingen worden besproken en ontwikkeld;
- alle scholen maken gebruik van 'Perspectief op school'. Het ondersteuningsaanbod wordt zowel op de eigen website en de schoolgids gepubliceerd als op de website van het samenwerkingsverband. Het ondersteuningsaanbod wordt jaarlijks geüpdatet en eens in de vier jaar opnieuw vastgesteld.

Kwaliteitsbeleid bijlage 1

Waarderingskader inspectie in relatie tot het kwaliteitskwadrant

Kwaliteitsaspect 1: Onderwijsresultaten

Voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, is een passende onderwijsplek beschikbaar.

Onder dit eerste aspect verstaat de inspectie kortweg dat het samenwerkingsverband een dekkend netwerk onderhoudt van onderwijsvoorzieningen dat voorziet in passend onderwijs voor alle leerlingen. De toeleiding naar die ondersteuning is goed geregeld. Het samenwerkingsverband werkt samen met de gemeente om professionele samenwerking tussen onderwijs en (preventieve) jeugdhulp te realiseren.

De manier waarop het samenwerkingsverband is ingericht, is omschreven in het ondersteuningsplan. De onderwijsresultaten die daarmee worden behaald, worden door het samenwerkingsverband in kaart gebracht door verschillende indicatoren te meten. Deze activiteiten worden **linksboven in het kwadrant** gepositioneerd.

Kwaliteitsaspect 2: Kwaliteitszorg en Ambitie

2.1. Kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband heeft vanuit zijn maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd en verbetert de uitvoering van zijn taken op basis van regelmatige en systematische evaluatie van de realisatie van die doelen.

Dit aspect uit het waarderingskader van de inspectie valt helemaal samen met wat het samenwerkingsverband heeft uitgezet op **de horizontale as van het kwaliteitskwadrant**.

2.2. Kwaliteitscultuur

Het bestuur van het samenwerkingsverband kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De inspectie let bij dit aspect onder andere op het hanteren van de code goed bestuur en op het realiseren van een integere organisatiecultuur. De manier waarop het samenwerkingsverband dit realiseert, is beschreven in de verhoudingen tussen toezicht, bestuur en eigenaren en gepositioneerd op **de verticale as van het kwaliteitskwadrant**.

2.3. Verantwoording en dialoog

Het bestuur van het samenwerkingsverband legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

De inspectie let hierbij op een ordentelijke verslaglegging en goede positionering van bijvoorbeeld het intern toezicht en de Ondersteuningsplanraad (OPR). Ook deze aspecten zijn verondersteld in de beschreven verhoudingen die op de verticale as zijn gepositioneerd.

Kwaliteitsaspect 3: Financieel beheer

3.1. Continuïteit

Het samenwerkingsverband is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

Een financiële monitor hoort bij de controlemechanismen die in **het linker veld van het kwaliteitskwadrant** zijn omschreven.

3.2. Doelmatigheid

Het bestuur maakt efficiënt en effectief gebruik van de bekostiging.

De inspectie let erop of het bestuur van het samenwerkingsverband met het intern toezicht overlegt over de doelmatigheid van de besteding van de middelen. Het effect van de inzet van middelen wordt in de monitors die linksboven in het kwadrant staan gemeten. Het overleg daarover is onderdeel van de beschreven verhoudingen die op **de verticale as** zijn gepositioneerd.

3.3. Rechtmatigheid

Het bestuur verwerft en besteedt de bekostiging conform wet- en regelgeving.

De inspectie let erop dat op basis van accountantscontrole en in jaarverslagen verantwoording wordt afgelegd over de inzet van middelen. De manier waarop het samenwerkingsverband dat organiseert, en aan de hand van de verhoudingen op **de verticale as** heeft geformaliseerd, voldoet daaraan.

Kwaliteitsbeleid bijlage 2

Beknopt overzicht taken netwerk en bureau

Verantwoordelijkheid Bureau Uitgevoerd door de directeur-bestuurder van het SWV hierbij mogelijk ondersteund door medewerkers van het SWV	Netwerk verantwoordelijkheid Uitgevoerd door de individuele schoolbesturen en scholen.
Faciliteren bij het opstellen van het ondersteuningsaanbod	Uitvoering van de zorgplicht
Proces van toewijzing van extra ondersteuning	In kaart brengen en ontwikkelen van het aanbod van (basis) ondersteuning en het opstellen van een Ondersteuningsaanbod
Proces van verwijzing en plaatsing leerlingen in het speciaal onderwijs. Procedure aanvraag TLV's, deskundigenadvies, aansturing commissies voor toelaatbaarheid. Inclusief een deugdelijke administratie	Signaleren en antwoord bieden op de ondersteuningsaanvragen van leerlingen
Proces van bezwaar en klachten ten aanzien van de ondersteuningstoewijzing, arrangementen en TLV's	Volgen van de verwijzingen naar het voortgezet speciaal onderwijs en gespecialiseerd onderwijs binnen de scholen van het eigen bestuur
Facilitering bij: • Het in kaart brengen van de leerlingenstromen (waaronder deelnamepercentages VSO, PrO en GO) • Het in kaart brengen van de thuiszitters • Het in kaart brengen van de basisondersteuning en het ondersteuningsaanbod	Volgen van de leerlingenstromen tussen regulier en speciaal onderwijs en daarbinnen (in-, op-, af-, door-, uitstroom)

Proces voor afstemming met het sociaal domein (jeugdhulp)
Primair onderwijs en MBO

Voorkomen van wachtlijsten binnen het PrO, VSO en GO

Proces van begroting en jaarverslaglegging over rechtmatige en
doelmatige inzet van middelen (planning en control cyclus)

Signaleren en reduceren van verzuim en thuiszitter

Proces van begroting en jaarverslaglegging over rechtmatige en
doelmatige inzet van middelen (planning en control cyclus)

Signaleren en reduceren van verzuim en thuiszitter

Faciliteren en (mede) uitvoeren visitaties

Deelname aan visitaties.

Het voeren van een deugdelijk kwaliteitsbeleid (inclusief monitoring
gesprekken met scholen en jaarplanning).

Ontwikkeling van gezamenlijk beleid.

Ontwikkeling van gezamenlijk beleid.

Eens per 4 jaar opstellen van een gedragen ondersteuningsplan.

Kwaliteitsbeleid bijlage 3

Indicatoren dashboard passend onderwijs

Indicator	Toelichting
Aantal leerlingen	Deze indicator toont de omvang van de verschillende onderwijssoorten binnen het SWV op 1 oktober. Het gaat om de leerlingen vmbo/havo/vwo, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. VAVO-leerlingen tellen voor de helft mee.
Deelnamepercentage VSO, GO & PrO	De indicator toont het percentage leerlingen dat naar het VSO, GO of PrO gaat, ten opzichte van het aantal leerlingen waarop de bekostiging van het SWV gebaseerd is. Peildatum 1 oktober. Landelijke vergelijking is mogelijk.
Leerlingen in APC-gebieden	Deze indicator geeft zicht op het aantal achterstandsleerlingen in de regio. Peildatum 1 oktober.
Verplaatsingen naar mijn scholen	Dit toont per onderwijssoort het percentage leerlingen dat ten opzichte van het vorige schooljaar van school is veranderd, maar binnen het VO is gebleven.
Verplaatsingen vanaf mijn scholen	Deze indicator toont het percentage leerlingen dat inmiddels van school is veranderd, maar binnen het VO is gebleven (voor het vorige schooljaar).
Peildatum 1 februari (Groei VSO)	Toont het verschil tussen het aantal leerlingen dat op 1 februari stond ingeschreven op het VSO in het SWV ten opzichte van 1 oktober daarvoor.
Percentage leerlingen cluster 1 en 2	Deze indicator toont het percentage leerlingen dat woont in de regio van het SWV en is ingeschreven bij een instelling voor Cluster 1 of 2-onderwijs.
Instroom vanuit PO	Toon het percentage eerstejaarsleerlingen die afkomstig zijn uit het PO, uitgesplitst naar onderwijssoort.

Uitstroom naar vervolgonderwijs	Toont het percentage leerlingen dat vanuit SWV uitstroomt naar mbo, hbo of wo.
Verzuim	Toont gegevens over absoluut en relatief verzuim per gemeente. Hier kan ook het aantal vrijstellingen per gemeente worden ingezien.
Toelaatbaarheidsverklaringen	Dit toont de TLV's die bij het SWV zijn aangevraagd en het percentage dat is toegekend of afgewezen. Dit wordt apart getoond voor VSO en PrO. Let op, dit dient mede door het eigen SWV ingevuld te worden. De gegevens kunnen worden gehaald uit eigen administratie of Kijkglas.
Leerlingprognose	Deze indicator toont het percentage leerlingen dat er de komende jaren meer of minder verwacht wordt. De prognoses zijn gebaseerd op instellingen en naar rato toebedeeld aan de samenwerkingsverbanden.

Kwaliteitsbeleid bijlage 4

Overzicht jaarlijkse activiteiten door SWV

Onderstaand schema is een conceptplanning die wordt uitgewerkt in het jaarplan.

Activiteit	sept	okt	nov	dec	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul
Actualiseren SOP door scholen											
Check inspectie beoordelingen (alle VO scholen)											
Overzicht thuiszitters ontvangen van Leerplicht											
Overzicht thuiszitters sturen naar inspectie											
Check leerlingenaantallen in Kijkglazen											
Meting tevredenheid na verwijzing											
Opstellen en bespreken kwartaalrapportage											
Overzicht maken m.b.t. monitoring deelname VSO, GO & PrO											
Vragenlijst tevredenheid scholen opstellen en rondsturen											

Evaluaties met commissie Arrangeren & Toewijzing											
Klachten en bezwaren m.b.t. toewijzing extra ondersteuning inventariseren (t.b.v. verwerking in jaarverslag)											
Gegevens m.b.t. doelrealisatie, kosten effectiviteit en tevredenheid ophalen t.b.v. verwerking in kwartaalrapportages en het jaarverslag											
Verantwoording middelen door scholen											
Gesprekken door directie SWV met scholen											
Opstellen, bespreken, vaststellen jaarverslag											
Opstellen jaarplan, bespreken en vaststellen											
(meerjaren)begroting opstellen vaststellen bestuur en OPR											
Visitaties 4 per jaar (scholen worden 1x per 4 jaar bezocht)											
Jaarrapportage visitaties											

Bijlage 2: Links naar belangrijke documenten

Onderstaande documenten zijn onlosmakelijk verbonden aan/ onderdeel van dit ondersteuningsplan. We hebben ze ook bij elkaar gezet op de volgende webpagina: vo2203.nl/over-ons/ondersteuningsplan-2025-2029. Daar vind je altijd de meest actuele informatie.

Elk document kun je ook downloaden door op de titel hieronder te klikken.

- [Koersdocument 'Op weg naar inclusiever onderwijs'](#)
- [Programmalijnen & activiteitenplan](#)
- [Criteria TLV PrO of VSO](#)
- [Afspraken \(werkagenda\) met gemeenten](#)
- [Meerjarenbegroting](#)
- [Doelen, programma van eisen, evaluatie en adviezen](#)
- [De inhoudelijke kwartaalrapportage 2021-2024](#)

Bijlage 3: Afkortingen

AB: Algemeen bestuur

DB: Dagelijks bestuur

CAT: Commissie van Advisering en Toewijzing

CvB: Commissie van Begeleiding

EMB: Ernstige meervoudige beperking

GO: Gespecialiseerd Onderwijs

HB: Hoogbegaafdheid

IVIO: Instituut voor Inclusiever Onderwijs

LWOO: Leerwegondersteunend Onderwijs

OAT: Ondersteunings Advies Team

OOGO: Op Overeenstemming Gericht Overleg

OP: Ondersteuningsplan

OPP: Ontwikkelingsperspectief/ontwikkelperspectiefplan

OPR: Ondersteuningsplanraad

OZA: Onderwijs-zorgarrangement

PLG: Professionele leergemeenschap

PO: Primair onderwijs

POS: Perspectief op School

Pro: Praktijkgericht onderwijs

SOP: Schoolondersteuningsprofiel

SWV: Samenwerkingsverband

TLV: Toelaatbaarheidsverklaring

VO: Voortgezet onderwijs

VSO: Voortgezet speciaal onderwijs

ZML: Zeer moeilijk lerend

SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND ONDERWIJS VO 22.03

HOOGVEEN MEPEL STEENWIJK

Industrieweg 1b-3
7944 HT Meppel

Telefoon: 0522 - 208 001

E-mail: info@vo2203.nl

www.vo2203.nl

www.ouder-jeugdsteunpunt.nl